

onze vogels

36e jaargang no. 2, februari 1975

maandblad van de nederlandse bond van vogelliefhebbers

ssel

De

BONDSBESTUUR

Voorzitter: A. van Liempd, Rubensstraat 17, Breda, telefoon (01600) 3 61 37.

Secretaris: Joh. M. van Pelt, Vlaardingerdijk 331a, Schiedam, telefoon (010) 26 19 90.

Penningmeester: J. van Splunter, Vijverberg Zuid 44, Bergen op Zoom.

2e Voorzitter: E. Adema, Roggestraat 30, Apeldoorn, telefoon (05760) 1 86 31.

Commissaris: J. J. Krol, Trompstraat 16, Meppel, telefoon (05220) 5 38 84.

Juridisch adviseur: Mr. L. van Elderen.

DISTRICTSVOORZITTERS

District Groningen: W. Wolthof, Kerkstraat 40, Muntendam, telefoon (05987) 33 40 of 33 25.

District Friesland: J. Forsten, Molenpolle 2, Franeker, telefoon (05170) 29 68.

District Drenthe: J. H. Heijnen, W. Grolstraat 126, Barger Oosterveld, telefoon (05910) 2 54 20.

District Overijssel: A. M. van Rijn, Pr. Margrietstraat 41, Haaksbergen, telefoon (05427) 30 06.

District Gelderland: D. J. Prinsen, Berkenlaan 132, Silvolde, telefoon (08350) 53 14.

District Utrecht: J. G. Harskamp, Loenapad 14, IJsselstein, telefoon (03478) 21 25.

District Noord-Holland: A. J. F. Lammerse, Oude Kruisweg 104, Vijfhuizen, telefoon 023 - 285906.

District Zuid-Holland: G. C. Goedschalk, Akeleistraat 148, Den Haag, telefoon (070) 68 16 70.

District Zeeland: J. van der Walle, Churchillweg 4, Hulst, telefoon (01140) 38 16.

District Noord-Brabant: J. C. Vos, Braillestraat 2, Grave, telefoon (08860) 29 78.

District Limburg: J. M. Hoebbers, Hoofdstraat 5, Horst, telefoon (04709) 12 64.

CONTACTPERSONEN TECHNISCHE COMMISSIES

W. Mulder, Verwerstraat 39, Deventer, telefoon (05700) 2 36 48, voor tropen, grasparkieten etc.

H. J. Veerkamp, Royaarsplein 12, Schiedam, telefoon (010) 15 63 55, voor kleur- en postuurkanaries.

H. Elst, Plantage 213, Beverwijk, telefoon (02510) 2 66 07, voor zangkanaries.

BONDSBUREAU N.B.v.V.

Aletta Jacobsstraat 4, Bergen op Zoom, postbus 74, gironummer 1148324, telefoon (01640) 3 50 07.

Geopend: 08.00 - 17.00 uur. 's Zaterdags gesloten.

LIDMAATSCHAP

Wie als lid van de N.B.v.V. wenst toe te treden, wende zich schriftelijk tot de secretaris van een in zijn plaats van inwoning gevestigde afdeling.

Indien in de plaats van inwoning geen afdeling is gevestigd, kan men zich bij het Bondsbureau als verspreid lid aanmelden.

De contributie bedraagt in dit geval f 17,50 per jaar, bij vooruitbetaling te voldoen.

MAANDBLAD VAN DE NEDERLANDSE

ABONNEMENTEN

Bij vooruitbetaling.

Binnenland f 17,50 per jaar, bij vooruitbetaling op onze giro 1148324. Buitenland f 20,- per jaar, per luchtpost extra tarief volgens PTT-kosten.

België: 250 BFr. per jaar, bij vooruitbetaling op rekening nr. 000 - 0156074 - 01 bij het bestuur der postcheks te Brussel 1.

Opgave abonnement bij het Bondsbureau, Bergen op Zoom.

ADRESSEN SPECIAALCLUBS N.B.v.V.

Nederlandse Zebravinkenclub

Secretaris: P. Kool, telefoon: 05280 - 68028, Röntgenhof 33, Hoogeveen.

Penningmeester: A. A. Straver, Emmalaan 9, Alphen a.d. Rijn, Postgiro 43984 Coöp. Raiffeisenbank Alphen a.d. Rijn t.n.v. N.Z.C.

Contributie f 15,- per jaar. Entree f 5,-.

Speciaalclub Vorm- en Postuurkanaries.

Secretaris: W. de Vries, Vleugel 3, Hoogvliet, telefoon (010) 38 27 43.

Penningmeester: P. Bos, Wilhelminalaan 11, Harderwijk, telefoon 03410 - 62 73.

Giro t.n.v. de postuurkanarieclub no. 1667906.

Contributie f 15,- per jaar. Entree f 5,-.

Speciaalclub Eur. vogels en hun hybriden

Secretaris: H. A. Vervest, Peppelgaarde 41, Etten-Leur.

giro-rekening: 31.58.484 t.n.v. spec.club Eur. Vogels, H. van Es, Wilhelminastraat 23, Barendrecht. Telefoon 01806-2980.

Contributie f 13,- per jaar.

Speciaalclub voor liefhebbers van insekten- en vruchtenetende vogels.

Secretaris: H. Kehl, Kruijningenstraat 170, Rotterdam-3023, telefoon (010) 80 28 54.

Penningmeester: S. J. van Schie, Bootsmanstraat 3, Rotterdam, telefoon 010-76 75 47, giro 2625815,

t.n.v. penn. speciaalclub. Contributie f. 20,- per jaar. Entree f. 5,-.

SPECIAALCLUB PARKIETEN

Inlichtingen over, waar en bij wie u zich kunt melden worden u gaarne verstrekt door:

A. B. J. Braam, Casimirstraat 25, Hoensbroek, of bij A. v. d. Waal, Laan Olieslagers 50, telefoon (01646) 28 88, Hoogerheide.

Inlichtingen, opgave nieuwe leden en betaling contributie uitsluitend aan bovenstaande adressen.

vogels

BLAD VAN VOGELLIEFHEBBERS (OPLAGE 46.500)

REDACTIE

C. E. van Berkel
Chr. Walraven
P. Rijnders
Redactieadres: Postbus 74 - Bergen op Zoom

VERANTWOORDELIJKHEID

De uitgever van dit blad, de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers, is niet verantwoordelijk voor de inhoud van hierin opgenomen advertenties en erkent geen enkele verplichting tot opnemen van aangeboden advertenties.

De auteurs blijven verantwoordelijk voor de inhoud van hun artikelen. Door publicatie neemt de uitgever geen enkele verantwoordelijkheid op zich. Het zonder schriftelijke toestemming overnemen van artikelen of gedeelten daarvan is verboden.

ADVERTENTIES

Voor advertenties – ook die van leden en abonnees – met een zakelijk karakter, zijn tarieven en verdere inlichtingen verkrijgbaar bij het Bondsbureau van de N.B.v.V.

Kleine annonces, voor afdelingen, leden en abonnees op „Onze Vogels”, van zuiver particuliere aard 5 cent per letter met een minimum van f 5,- per advertentie.

Zie voor verdere voorwaarden onder „Vraag en Aanbod”.

VRAGEN OVER?

KLEURKANARIES aan: W. C. Oonk, Bergweg 37, Lochem.

ZANGKANARIES aan: M. van Woezik, Homberg 27-16, Wijchen.

GRASPARKIETEN aan: A. B. J. Braam, Casimirstraat 25, Hoensbroek.

ZEBRAVINKEN, JAPANSE MEEUWEN EN TROPENBASTAARDEN aan: D. J. v. d. Molen, Esschingstraat 80, Dalfsen.

GROTE PARKIETEN, EUROPESE VOGELS (WILDZANG) EN HUN BASTAARDEN aan: D. A. Duivis, St. Josephstraat 46, Teteringen.

TROPISCHE VOGELS aan: G. v. d. Watering, St. Theresiastraat 25, Roosendaal.

Uitsluitend brieven met betaald antwoord!

Het volgende nummer wordt ter post bezorgd op 24 maart 1975.

IN DIT NUMMER

	pag.
Agapornis roseicollis	52
Tragopanen	53
Bergtangara's (1)	54
De nachtzwaluw	56
Kolibries VIII	57
Boekenservice	61
Het lied van de harzerzangkanarie „De Knor”	63
Rode kroonvinken	65
Onderscheiden vogels kleuren?	66
Ervaringen van een vogelliefhebber. „Garantie”	68
De rode rotslijster	69
Kleurkanarie (14)	70
Pseudotuberculose bij vogels	74
Pietpraat „oranje roodbrons”	76
Sterke gelijkenis met huismus	77
Fokervaring met de kookaburra's	80
Belangrijke mededelingen	81
De volière van de maand	82
De gekuifde zebra-vink	83
Vogel 75	87
Beplanting in en om de volière	93

IN DIT NUMMER ADVERTEREN

	pag.
Sluis	58
Harteveld, Hoos & Heijermans B.V.	62
Van Gils	62
Van Waardhuizen	62
Blankestijn's Vogelhandel	64
De Vogelspecialist	64
Fa. Winkeler	64
Joh. W. Kemper	64
W. Roupe van der Voort	67
Metaalwarenfabriek Hulskam	67
Shopping Service	72
Vic van Heeswijk	78
Yoy Insecticide	78
Cédé	79
Holley, Delft	84
Edelchemie B.V.	84
Veraka	84
Benny Slagers	84
Cédé	86
A. Bosch	86
All-in Trade	86
Wirika	86
N.B.V.V.	86
Vraag en aanbod	91
Vraag en aanbod	92
V.V.R. Vogelvoederfabriek	93
Vraag en aanbod	94
Fauna fit	94
Kokke	95
Animali	95
Rein van der Veen	95
Witte Molen	96

Foto omslag: Agapornis Roseicollis
Horst Müller

Ontwerp en druk: Steens b.v., boekdruk/offset
Postbus 59 - Schiedam - Telefoon (010) 26 06 40*

AGAPORNIS ROSEICOLLIS

CEVAB

Nog niet zo lang geleden hebben we in een uitvoerig artikel het houden en kweken van agaporniden belicht. Vandaar dat we dit maal daaraan voorbij willen gaan en ons willen beperken tot een enkel citaat uit de STANDAARDEISEN VOOR AGAPORNIDEN. Hierin vindt de kweker van deze vogelsoorten veel wetenswaardigs. Zo wordt o.a. over de vederstructuur van de Roseicollis, het volgende gesteld: „Deze vertoont wat de baardbouw betreft op sommige punten aanmerkelijke verschillen met de personatagroep. De aanwezige kleurstoffen in de bevedering van de roseicollis zijn geheel gelijk aan die aanwezig in de personatagroep. Het masker van de roseicollis vertoont een andere nuance rood dan bij de fisherie maar toch bevat ook het masker van de roseicollis de mengkleuren rood en geel carotinoïde. De baarden van de kopbevedering zijn van het pronktype. Aan de baardtoppen bevinden zich geen haakjes en de baarden liggen dicht aaneengesloten. De haakjes die zich vanaf de baardbasis tot ongeveer het baardmidden bevinden, bevatten geen melanine maar de mengkleur rood-geel carotinoïde, die ook in de baarden aanwezig is. De medulaire cellen van de baarden zijn relatief zeer klein en reflekteren dus minder lichtstralen dan de baarden van bijv. het algemene type. Dit heeft een verdonkerend effect op de totaalkleur. Een opmerkelijk verschijnsel bij de roseicollis is dat de

carotinoïdevorming zich niet tot in de snavel heeft voortgezet.

De kleur van de stuitbevedering van de roseicollis is kobalt. Ook hier bevinden zich aan de toppen van de baarden over een lengte van ong. 2 à 3 mm geen haakjes. De haakjes die zich vanaf het midden tot aan de basis van de baard bevinden bevatten over de helft van hun lengte zwart eumelanine, wat de kobaltstuitkleur iets verdonkerd. De grasgroene buikkleur is gelijk aan die van de personata's de vleugeldek- en rugdekkleur is iets lichter dan bij de personata's daar de haakjes maar over de halve lengte zwart eumelanine bevatten. De baarden zijn helder grasgroen, met een bewolkte zone van gelijke diepte als in de baarden van de personata's. In een smalle zone om het rode masker zien we een blauwe zone. In de baarden die deze blauwe zone veroorzaken zien we een reductie van het gele en of rode carotinoïde. Deze reductie kan per exemplaar aanzienlijk verschillen. Bij sommige roseicollis is van een blauwe zone geen sprake meer, bij andere nauwelijks merkbaar. Als ideaal zien we graag een smalle blauwpurper zone tussen het masker op de wangen en de groene nekkleur". Dit en nog veel meer interessants vindt u in de standardeisen die voor f 7,50 op het bondsbureau verkrijgbaar zijn.

Cabot tragopaan

Hastings tragopaan

Temminck tragopaan

Satyr tragopaan

Blyth tragopaan

TRAGOPANEN

In het vorige nummer is het eerste artikel in de serie „Fazanten” opgenomen (pag. 23). In aansluiting op dit artikel volgt nu een kleurplaat met de koppen van een vijftal soorten tragopanen, zodat de verschillen bij deze vogels duidelijk te zien zijn.

Uw vogels hebben aan Sluis Ei-Krachtvoer meer dan genoeg.

De moderne voedingsleer toont aan dat de overgang op speciale produkten - zoals opfokvoer - tijdelijk konditie-verlies bij uw vogels veroorzaakt.

Juist aan het begin van de kweekperiode waarin veel van uw vogels wordt gevraagd (nest maken, eieren leggen, broeden enz.) mag dat niet voorkomen. Een optimale kweekconditie van uw vogels betekent meer eieren en meer jongen van betere kwaliteit.

Objektief is vastgesteld dat kweekresultaten aanzienlijk verbeteren als het hele jaar door Sluis Ei-Krachtvoer wordt gebruikt.

Sluis Ei-Krachtvoer is weliswaar wat duurder dan andere

produkten. Maar daar staat heel wat tegenover.

Sluis Ei-Krachtvoer is:

1. altijd konstant van samenstelling,
2. altijd vers door de nieuwe verpakking,
3. zeer licht verteerbaar,
4. verkrijgbaar in verpakking van o.a. 1kg,
5. verrijkt met groente,
6. compleet kracht- en opfokvoer.

Neem de proef eens en let op de resultaten.

Sluis

Sluis vervangt de natuur.

BERGTANGARA'S (1)

De tangara's uit de meest ingevoerde geslachten (Euphonia, Tangara, Ramphocelus, Thraupis) van de familie Thraupidae komen uitsluitend voor in de tropische en subtropische gebieden van Midden- en Zuid-Amerika. Naast deze typisch „tropische” langara's zijn er echter bepaalde soorten waarvan het leefgebied zich voornamelijk beperkt tot de koelere, beboste gedeelten van de Andeshellingen. Samen met de meeste Piranga-soorten, waarvan enkele zelfs het warmste jaargedeelte doorbrengen in de gematigde streken van Noord-Amerika (tot in Zuid-Canada), treft men slechts een paar Chlorophonia-soorten, de weinig gekende tangarageslachten Thylopsis (6 soorten) en Hemispingus (9 soorten), en de merkwaardige groep der bergtangara's aan in de vochtige Midden- en Zuidamerikaanse berggebieden, met een subtropisch of gematigd klimaat.

De bergtangara's nemen een aparte plaats in tussen de grotere tangara-soorten. Deze kleurrijke groep omvat 6 geslachten, die samen slechts 19 soorten vertegenwoordigen, nl. Iridosornis (4 soorten), Anisognathus (4 soorten), Buthraupis (8 soorten), Wetmorethraupis (1 soort), Dubusia (1 soort) en Delothraupis (1 soort).

Met het in 1970 verschijnen van het 13de deel van J. L. Peters' „Checklist of Birds of the World”, werd de classificatie van de bergtangara's wel erg overhoop gehaald. De vroegere geslachten Compsocoma en Bangsia werden opgeslorpt door resp. Anisognathus en Buthraupis. Terwijl één soort uit het geslacht Dubusia in een afzonderlijk geslacht werd ondergebracht, nl. Delothraupis. De wetenschappelijke naamgeving van, en de verwantschap tussen de verschillende bergtangara's, blijft voor de „systematiekers” onder de ornithologen nog steeds een dankbaar studie-object. De bergtangara's vindt men tussen ongeveer 500 en 3500 m op de vochtige, weelderig begroeide gedeelten van de Andeshellingen in Venezuela, Columbia, Ecuador, Peru en Bolivia, d.i. in een langwerpige gebied dat begint bij het Mérida-gebergte aan de Caraïbische kust van Venezuela en eindigt met het gebied rondom de Boliviaanse steden La Paz en Cochabamba. Slechts één enkele soort (Arcés bergtangara, Buthraupis arcaeii) komt voor buiten Zuid-Amerika, nl. in Costa Rica en Panama (Midden-Amerika). De meeste bergtangara's leven in de halfopen en dichtbegroeide gedeelten van de hellingen van de verschillende Andesbergketens in dit gebied. Sommige soorten (o.a. bepaalde Iridosornis-, Buthraupis- en Dubusia-soorten) komen voor tot in de koudere, hoger gelegen berggebieden, die slechts begroeid zijn met lage boompjes en struikgewas. Slechts een paar soorten uit diezelfde geslachten treft men ook soms aan in de lager gelegen tropische gedeelten van die berg-hellingen.

De zuidelijke grens van het gedeelte van het Andesgebergte waarin de bergtangara's voorkomen ligt ter hoogte van het drielandpunt Chili-Bolivia-Peru,

waar het gebergte ongeveer 1000 km breed is. In Bolivia, Peru en Zuid-Ecuador beperkt het woongebied zich tot de hellingen van het oostelijk gedeelte van de Andes, t.t.z. de hellingen naar het Amazonegebied toe. Het westelijke gedeelte langs de Stille-Oceaan kust is erg woestijnachtig. Tussen het woestijnachtige kustgedeelte en het weelderig beboste, oostelijke gedeelte ligt een kale hoogvlakte, de zogenaamde „alti-plano”, met een gemiddelde hoogte van 4000 m.

Het grootste aantal soorten bergtangara's komt echter voor op de weelderig begroeide Andesgebergte in Ecuador, en vooral in Columbia, waar het Andesgebergte door de valleien van de Cauca- en de Magdalena-rivier in 3 bergketens of „cordilleras” wordt verdeeld. Alleen de oostelijke cordillera loopt verder door tot in het kustgebied van Noord-Venezuela.

Een typische wegrand in het lage Andesgebergte (tot 2100 m), rondom de stad Cumaná in de kustprovincie Sucre (Venezuela). De begroeiing in het Cumaná-bergmassief bestaat uit laag struikgewas en alleenstaande bomen, waarvan de dikkere takken volgegroeid zijn met epitieten (bromelia's, orchideeën e.d.).

Vanaf Midden-Ecuador krijgt ook het westelijke gedeelte van de Andes meer neerslag en gaat het woestijnachtige karakter verloren in een dichte begroeiing, die zich noordwaarts over alle bergketens van het ingewikkelde Columbiaanse Andesmassief uitstrekt. Slechts de bovenloop van de Cauca- en de Magdalena-rivier vloeien door drogere en schraler begroeide gebieden.

In Noord-Ecuador, Columbia en West-Venezuela zijn de laagste gedeelten van de hellingen (tot een hoogte van ongeveer 1600 m), begroeid met een dichte, tropische begroeiing. In deze tropische zone daalt de gemiddelde temperatuur niet beneden 20° C. Tussen 1350 en 1700 m begint meestal een subtropische plantengroei, die aaneensluit tot een altijd vochtig en zeer weelderig oerwoud. De subtropische zone begint ongeveer waar ook de wolkenzone, die verantwoordelijk is voor de overvloedige plantengroei, begint. Deze bergwouden, die zich beperken tot de subtropische en een gedeelte van de gematigde zone, noemt men daarom ook wel „wolkenwouden”. In de subtropische zone ligt de gemiddelde temperatuur tussen 14° en 20° C. Samen met de overvloedige regenval en de hoge luchtvochtigheid ontstaat daardoor een dichte bebossing. De enorme bomen worden overwoekerd door een parasitaire en epifietische begroeiing van orchideeën, bromelia's en verschillende mossorten. De dichte onderbegroeiing bestaat uit boomvarens en struikgewas. In bepaalde gebieden (o.a. in Noord-Columbia) is de oorspronkelijke begroeiing echter verdwenen door het aanleggen van plantages en weiden.

Deze subtropische oerwoudzone strekt zich dus uit op de westelijke Andeshellingen (aan de zijde van de Stille Oceaan), vanaf Zuid-Mexico door Midden-Amerika en Columbia tot in West-Ecuador, en op de oostelijke Andeshellingen (aan de zijde van het Amazonegebied), vanaf Midden-Venezuela door Columbia, Ecuador en Peru, tot Cochabamba en Santa Cruz in Bolivia.

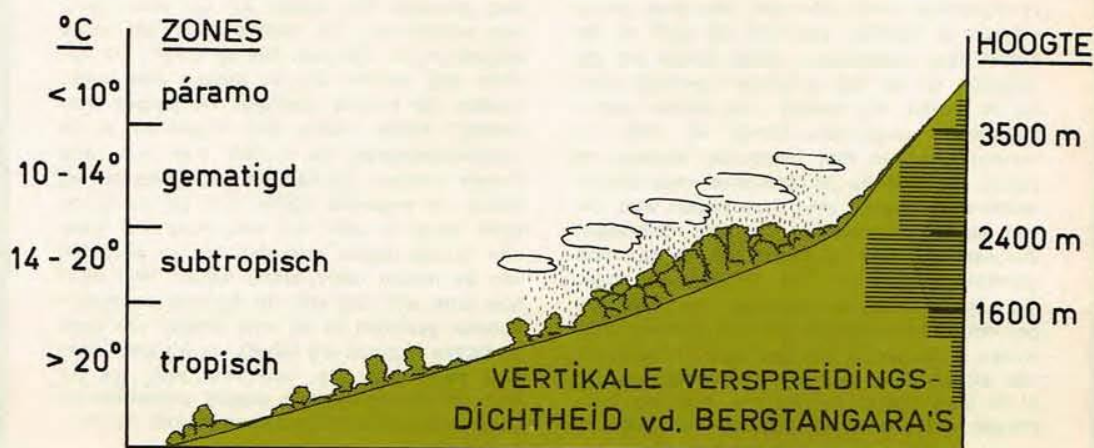
Vanaf ongeveer 2400 m begint een gematigde klimaatzone, waarin de grootte van de oerwoudbomen langzaam afneemt en de begroeiing minder dicht wordt. De gematigde zone strekt zich uit tot een

hoogte waarop bomen zich t.g.v. de lage temperatuur niet meer kunnen ontwikkelen. De bebossing is verder t.g.v. de geringe temperatuur en van de kleinere hoeveelheid neerslag minder dicht dan in de subtropische zone, en op bepaalde plaatsen komen zelfs open plekken voor met weinig of geen begroeiing. De gematigde zone ligt tussen ongeveer 2400 en 3500 m, en de gemiddelde temperatuur ligt tussen 10° en 14° C. Deze koele en nevelige zone komt voor op de Andeshellingen van de Mérida-bergketen in Venezuela. De bergtoppen van de oostelijke, centrale en plaatselijk ook van de westelijke Andes-cordillera's in Columbia worden soms volledig door de gematigde zone ingenomen. Op andere plaatsen ontbreekt deze zone echter volledig, daar bepaalde gedeelten niet boven de subtropische zone uitkomen. Ook in Peru en Bolivia neemt de vochtige, gematigde begroeiingszone grote gedeelten van de hogere Andeshellingen in.

Op die plaatsen waar de bergtoppen voldoende hoog zijn, gaat de vochtige, gematigde zone over in een kille, mistige zone, het zogenaamde „páramo”, waar de gemiddelde temperatuur beneden de 10° C blijft. In dit gebied vindt men nog slechts een aangepaste, lage, kruidachtige begroeiing. In deze hooggelegen gebieden (boven 3500 m), daalt de temperatuur 's nachts aanzienlijk, soms tot onder het vriespunt. Het páramo-gebied eindigt in de sneeuwvelden.

De bergtangara's treft men nu vooral aan in de vochtige, weelderig begroeide gedeelten van de subtropische en de gematigde zones, t.t.z. op de nevelige, overvloedig beboste Andeshellingen tussen ongeveer 500 en 3500 m. De meeste soorten leven in de dichtstbegroeide gedeelten. Bepaalde soorten verschijnen echter ook in de halfopen, dus minder dicht begroeide gedeelten van deze zones. In het bijbehorende figuurtje wordt de verticale verspreidingsdichtheid weergegeven, door de hoogte van de arcering rechts.

Nu we een indruk hebben gekregen van de leefomgeving van de bergtangara's, zullen we in een volgend artikel de verschillende soorten bespreken.

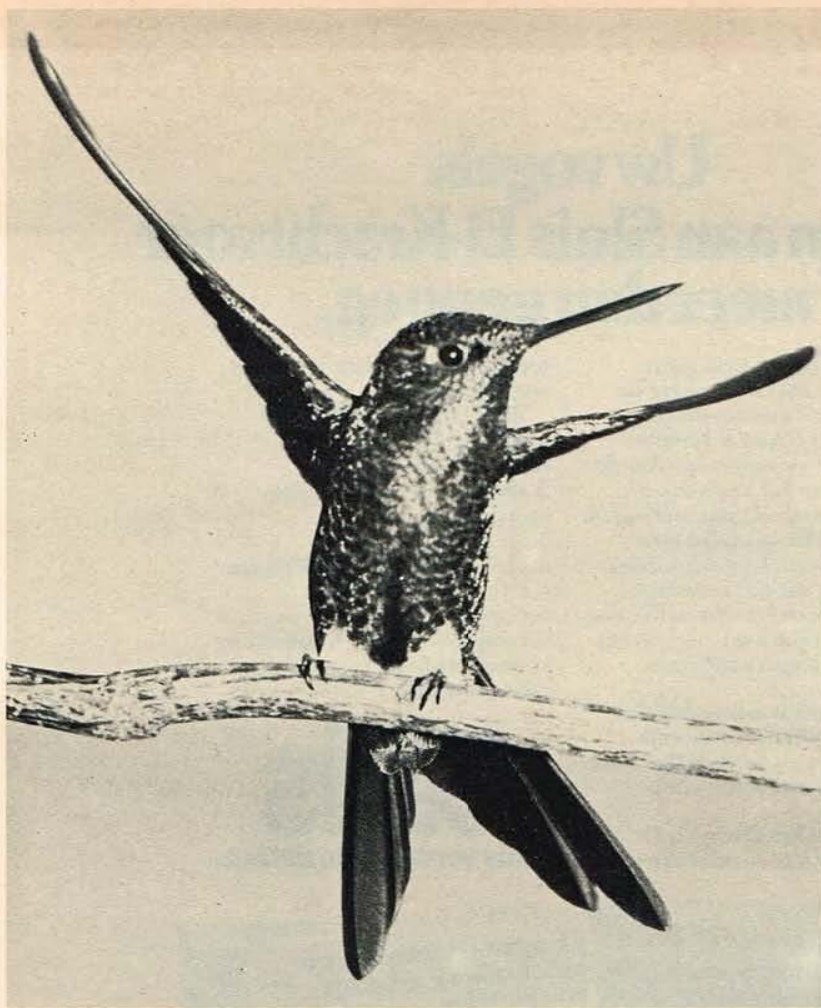
DE NACHTZWALUW

H. J. Schniermanni

Als u 's nachts in de bomen een snorrend geluid hoort, dan is het haast zeker dat het de nachtzwaluw of de geitenmelker is. Overdag zit hij handig verstopt in de lengte van de takken of plat op de gond en het kost u veel moeite hem te ontdekken. Het is een trekvogel, bruingrijs van boven met streepjes en vlekken, grijsbruin bijna roestkleurig van onderen. De nachtzwaluw nestelt op de grond en legt zijn eieren met twee dagen tussenpozen, zodat de kuikens ook in grootte verschillen. Beide ouders broeden om beurten en voeren ook beide de jongen. In de schemer lossen zij elkaar af als afleiding voor eventuele vijanden. Als hij op jacht gaat is dat in hoofdzaak op nachtvlinders, motten en kevers. Het was een warme zomerdag dat wij weer met de ons bevriende jachtopziener op pad gingen want hij wist ongeveer de plaats waar een koppel nachtzwaluwen thuis waren. Toen wij in de buurt kwamen moesten wij stil blijven, vooral voorzichtig lopen en goed onze ogen de kost geven.

Ja, daar schoot plotseling een vogel onder een vliegden weg. Onhandig fladderde hij om ons heen en liet zich toen vallen met uitgespreide vleugels en brede staart, dat was zijn afleidingstaktiek. Hij vloog wéér op en viel enige meters verder weer op de grond. Daar zat hij naar ons te kijken met zijn grote zwarte ogen en vroeg zichzelf af wat wij van plan waren. Telkens maakte hij een smakend geluid, blijkbaar een uiting van hevige opwinding of angst. Toen wij ons maar iets verwijderden kwam de vogel, die geen poten scheen te hebben, want hij lag plat op de grond, laag aanvliegen, sloeg haaks om de vliegden en zat het volgende ogenblik weer op de eieren. Wij hadden ons eerste nachtzwaluwnest gevonden. Terwijl wij daar vol verwondering en met blijdschap stonden te kijken, vertelde de jachtopziener met fluisterende stem wat hij over deze vogels wist. Dit was nu de geitenmelker, die rare nachtvogel die een bek had zo groot dat hij daarmee gemakkelijk een geit kon uitmelken, vandaar die bijnaam. Anderen noemden hem een sleper omdat hij wanneer zijn nest ontdekt was, eieren of jongen in zijn bek nam en verplaatste. Wij mochten wel oppassen want morgen of in ieder geval overmorgen was het hele zaakje verdwenen. Wij besloten het maar te

wagen en gingen naar de vliegden waar de vogel onderuit was gevlogen en naderden de vogel tot op een meter en moesten nog zoeken om hem te vinden waar hij precies zat. Zo volkomen lijkt hij op een dood stukje hout. Maar toen onze ogen op hem rustten vloog hij weer op. Volkomen onvindbaar zou hij voor ons geweest zijn als de jachtopziener niet bij ons geweest was. Nu zagen wij zijn drie eieren, gestippeld, zonder enig spoor van een nest op de dennennaalden liggen. Een week later waren er twee jongen aanwezig, hij had zijn nest niet verplaatst dus was hij voor ons niet bang geweest. Twee kleine klompjes dons, alweer met een schutkleur, bijna onvindbaar. Onze vrees dat een verwilderde kat, wezel of hermelijn of egel deze hulpeloze wezentjes zouden overvallen is gelukkig niet gebeurd. Weer een week later toen wij weer gingen kijken scheen er iets niet in orde te zijn. Het hele gedrag van de oude vogels wees daarop. Zij vlogen steeds van de grond in de boom en wij merkten dat zij angstig waren, maar niet voor ons. Wij liepen snel naderbij om de oorzaak te zoeken, maar de jachtopziener had het al ontdekt was het was. Vlak bij de plaats waar de jongen zich moesten bevinden stond een bruin paaltje rechtop in de heide en opeens klonk er een schot. De jachtopziener had snel zijn geweer gegrepen en geschoten en het was gelukkig raak geweest. Het was een wezel geweest die niet meer zou doden. Dat was gelukkig nog mooi op tijd, zei hij, anders had dat krenge de kuikens onder mijn ogen weg gehaald. Blij waren wij dat deze ramp was voorkomen. De ouders zaten op enige afstand in de vliegden toe te kijken. De andere dag vonden wij de jongen niet meer, hadden de ouders werkelijk de jongen verplaatst? Enige weken later zagen wij in de avondschemering de ouders met hun twee jongen vliegen. Zij hadden het gered en wij hopen ze volgende zomer hier op de heide weer terug te zien. Dit was voor ons weer een mooie zomer geweest. Volop genieten van de mooie maar harde natuur. Wie weet hoe lang wij nog van dit schone en mooie kunnen genieten in de vrije natuur. Op deze gedachten komen wij steeds als wij weer naar huis terugkeren. Ja, hoe lang nog, als wij zien dat de steden zich steeds uitbreiden en het gebied van de vrije natuur kleiner wordt.

Saffierbuikkolibrie
(*Eriocnemis
luciani*; manu)

KOLIBRIES VIII

MOEILIJKE SOORTEN

Tekst en foto's: A. J. Mobbs

Tot nog toe heb ik alleen gesproken over de makkelijk in te wennen kolibriesoorten. Zoals elke vogelfamilie echter, omvatten ook de kolibries (Trochilidae) een zeker aantal soorten, die moeilijk in te wennen zijn, en het is bij deze moeilijke soorten dat ik nu even wil stilstaan.

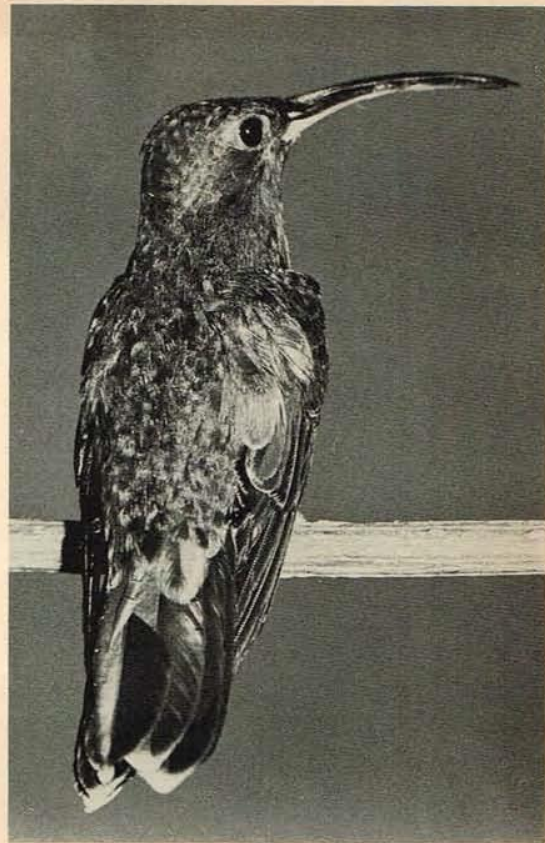
De best bekende groep moeilijke kolibriesoorten zijn de heremiet -of kluizenaarkolibries (Eng. hermits; Phaethornis-soorten). De soorten uit dit geslacht herkent men gemakkelijk aan hun opvallende kleuren; maar vooral aan hun onmiskenbaar op-en-neer wippende staart. De meeste soorten hebben bovendien verlengde staartveren en een lange, gebogen snavel. De lichaamsgrootte varieert van ongeveer 4 cm voor het rode heremietkolibrietje (Eng. reddish hermit; *P.ruber*) tot 7 à 8 cm voor de langstaart-heremietkolibrie (Eng. long-tailed hermit; *P.superciliosus*) en de Yaruqui-heremietkolibrie (Eng. white-whiskered hermit; *P.yaruqui*). Het rode heremietkoli-

brietje is inderdaad de kleinste kolibrie die tot nog toe in Europa werd ingevoerd. En wanneer men bedenkt dat deze soort soms 1,9 gram weegt, moet het wel heel erg klein zijn!

Vroeger werden de moeilijkheden met Phaethornissen toegeschreven aan hun „insekteneters"-aard. Deze kolibries blijken echter niet meer insecten te eten dan elke andere kolibrie; integendeel, er zijn een aantal soorten die heel wat meer insecten eten, en die nochtans makkelijk in te wennen zijn. M.i. zijn de voornaamste oorzaken waarom Phaethornis-soorten zo moeilijk in te wennen zijn: ze weerstaan zeer slecht de vliegweis en ze nemen zeer moeilijk een „vervangingsnektar" aan. Vrienden die met de nodige vergunningen Phaethornissen hebben gevangen in hun herkomstlanden, hebben ondervonden dat ze de moeilijke reisomstandigheden goed doorstaan, als ze maar een geschikte „nektar" aangeboden kregen vanaf het begin. Bovendien krijgen vele kolibries die

1. Langstaartheremietkolibrie (*Phaethornis superciliosus*; vr.) in een ietwat 'gewrongen' houding, om haar rugveertjes te kunnen verzorgen!

2. Bruinborstheremietkolibrie (*Glaucis hirsula*; mann.); let op de ronde staart, in tegenstelling met de puntstaart van de echte Phaethoris-soorten.

voor de handel gevangen worden, alleen suikerwater aangeboden, en ze komen dan ook verzwakt in Europa aan; zeker wanneer ze onderweg worden opgehouden, of wanneer ze een tijdje werden vastgehouden alvorens te worden afgestuurd.

Enkele jaren terug waren Phaethornissen zeer goedkoop; ik heb er toen zelfs een paar gratis gekregen! Tegenwoordig liggen de luchtvrachtkosten echter zo hoog, dat geen enkele handelaar zich nog kan veroorloven om ze tegen een spotprijstje van de hand te doen.

Phaethornis-soorten vormen nog steeds een uitdaging, zelfs voor de ervaren kolibrieliefhebber; maar m.i. is de uitdaging echt wel de moeite waard om op in te gaan, daar deze kolibries wel niet prachtig gekleurd zijn, maar een uitzonderlijk „karakter” en een enige charme bezitten.

Ook aan het geslacht *Glaucis* geeft men de naam „heremietkolibries”, maar in tegenstelling met *Phaethornis* blijken de *Glaucis*-soorten niet zo moeilijk in te wennen. Oppervlakkig bekeken lijken beide geslachten op elkaar, maar de *Glaucis*-soorten zijn

zwaarder gebouwd, en hebben een afgeronde i.p.v. een verlengde staart. Ook de *Threnetes*-soorten noemt men wel eens heremietkolibries, maar hun echte naam is stekelbaardkolibries (Eng. barbthroats). Zoals *Glaucissen* zijn ook deze soorten makkelijk in te wennen.

Slechts weinig adelaarsnavelkolibries (of sikkelsnavelkolibries) (Eng. sicklebills; *Eutoxeres*) worden in Europa ingevoerd en dit is maar goed ook, want deze kolibriesoort blijft nooit erg lang in leven. Wanneer ze pas zijn aangekomen, blijken het geweldige „eters” te zijn. Nochtans lijkt in het dieet dat men gewoonlijk aan kolibries geeft, iets te ontbreken, want na een week (soms al na enkele dagen) beginnen deze kolibries te vermageren, en alhoewel ze grote hoeveelheden nektar blijven drinken, verslechtert hun algemene konditie stilaan en sterven ze.

Er zijn slechts 2 soorten adelaarsnavelkolibries, nl. met resp. witte (*E. aquilla*) en bruine uiteinden aan de staartveren (*E. condamini*). Men herkent ze makkelijk aan hun sikkelvormige snavel, waarvan hun naam trouwens is afgeleid.

3. Zwaardsnavelkolibrie (*Ensifera ensifera*; mann.)

Een andere kolibriesoort met een merkwaardige snavel, die men nog nooit langer dan enige weken in leven heeft kunnen houden, is de zwaardsnavelkolibrie (*Ensifera ensifera*). Zoals bij de adelaarsnavelkolibrie, heeft ook deze kolibriesoort zeer gespecialiseerde voedingsgewoonten. Vooraleer kolibrieliefhebbers enig succes kunnen hebben met deze soort, zal men meer moeten afweten van hun natuurlijke levenswijze.

De kolibries uit het geslacht *Eriocnemis*, beter bekend als pluimbroekkolibries (pufflegs), zijn zeer moeilijk in te wennen. Een zeker succes werd behaald door enkele zeer ervaren kolibriespecialisten; maar ik ken toch maar drie *Eriocnemissen*, die volledig zijn doorgeruid in gevangenschap. De soort waar ik meest succes mee gehad heb, is de saffierbuikkolibrie (*Eriocnemis luciani*). Ik hield een dergelijke kolibrie gedurende 2½ jaar vooraleer hij, zonder duidelijke oorzaak, stierf. Het was een erg merkwaardige kolibrie, zeer mooi en met een uiterst beminnelijk karakter.

Slechts 3 soorten uit dit geslacht worden sporadisch in Europa ingevoerd. Men kan ze makkelijk herkennen aan hun opvallende verlengde dijevertjes, die afhangen en een soort pofbroekjes (pluimbroekjes?) vormen; vandaar hun naam. De soorten die worden ingevoerd, hebben witte dijevertjes, nl. de saffierbuik- (*E.luciani*), de schitterende (*E.vestitus*) en de koperbuikkolibrie (*E.cupreiventris*).

We moeten opmerken dat ook het laarskolibrietje (*Ocreatus underwoodii*; Eng. raquet-tail) verlengde dijevertjes heeft; maar het is onmogelijk, zelfs voor een beginnende liefhebber, om deze soort met een *Eriocnemis* te verwarren, daar *Ocreatus underwoodii* veel kleiner is en twee schijfvormige uiteinden heeft aan de twee langste staartveren.

Ook aan de kolibries uit het geslacht *Haplophaedia* geeft men de naam „pluimbroekjes” (pufflegs). Deze soorten zijn nog moeilijker in te wennen dan de *Eriocnemissen*, en vele leven slechts enkele dagen na hun aankomst in Europa. In tegenstelling met de *Eriocnemissen*, zijn de *Haplophaediasoorten* zeer opvallend gekleurd, en het valt te betwijfelen of iemand anders dan een specialist zal willen proberen om zo'n kolibrie in te wennen. De dijen van deze soorten zijn niet zo dicht bevederd als bij *Eriocnemissen*, en ze zijn bovendien bruinachtig en niet wit gekleurd.

De Tyrian metaalstaartkolibrie (*Metallura tyrianthina*) blijkt de enige soort uit het geslacht *Metallura* te zijn, die in Europa wordt ingevoerd. De meerderheid van deze kolibries sterft ongeveer binnen drie weken na hun invoer. Vooral in West-Duitsland hebben bepaalde kolibrieliefhebbers enig succes gehad met deze soort. Zelf ben ik nooit erg gesteld geweest op deze kolibries. Wanneer ze nl. met andere kolibries in een gemeenschappelijke volière worden ondergebracht, blijken ze hen onzettend zenuwachtig te maken met hun tamelijk grillige, vlinderachtige vlucht. Ze zijn bovendien vooral 's avonds actief, terwijl alle andere vogels hun slaapplaats gaan opzoeken.

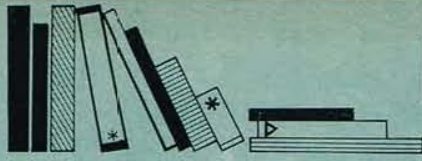
Diegenen die deze kolibries zouden willen gaan inwennen, doen er waarschijnlijk beter aan om hen in een afzonderlijke kooi onder te brengen. Zoals gezegd, de eerste drie weken zijn zeer belangrijk, en wanneer een metaalstaartkolibrie deze periode overleeft, bestaat er een goede kans dat hij ingewend zal raken.

Alhoewel deze kolibriesoort erg onregelmatig wordt ingevoerd, komen ze in grote aantallen aan wanneer ze wel in een zending zitten. Veel ervan gaan echter verloren bij de handelaar, daar blijkbaar niemand erg veel belang stelt in deze kolibriesoort.

Het mannetje is volledig bronsgroen, met een blinkend smaragdgroene keel en een glanzend goudachtig purperviolette staart. Het popje heeft een bronsgroene bovenzijde; de keel en de borst zijn vuilbruin, bleker op de buik, en gemengd met wat bronsgroen. De staart lijkt op die van het mannetje, maar heeft witte uiteinden. Beide geslachten zien er tamelijk „bollig” uit, en ze hebben een lichaamsgrootte van ongeveer 5 cm.

Het is duidelijk, dat de kolibriesoorten die besproken werden in dit artikel, niet geschikt zijn voor de beginnende kolibrieliefhebber. De ervaren liefhebber echter zal waarschijnlijk graag dergelijke soorten trachten in te wennen. Enig succes met een *Phaethornis*, *Eriocnemis*, *Eutoxeres* of *Ensifera* wordt echt wel beloond, want alle soorten uit deze geslachten hebben werkelijk een „karakter”, en de *Eriocnemis*-soorten zijn bovendien zeer mooi.

Wanneer onder de lezers er iemand zou zijn die enig succes heeft met deze soorten (met succes bedoel ik: minstens éénmaal volledig uitruien), zou ik daarover graag meer bijzonderheden vernemen.

N.v.v. Boekenservice

HANDLEIDING VOOR DE KLEURKANARIEKWEKER, door H. J. Veerkamp	f 17,50
HANDLEIDING VOOR DE GRASPARKIETENKWEKER, door W. Beckmann	f 18,50
HANDLEIDING VOOR DE ZEBRAVINKKWEKER, door W. Beckmann	f 18,25
VOEDING DER VOGELS, door J. P. Holsheimer	f 16,90
Bovengenoemde 4 boeken zijn uitgesproken standaardwerken en aan de gespecialiseerde kweker van harte aanbevolen.	
WATERSLAGERS EN HARZERS, het houden en kweken van door M. v. Woezik	f 9,50
KLEURKANARIES KWEKEN KUNT U OOK, door H. J. Veerkamp	f 15,50
Een speciaal voor de beginner geschreven boek.	
DE VOLIERE, door C. E. van Berkel, tweede druk	f 17,50
In dit boek wordt zeer uitgebreid de bouw en inrichting van de volière besproken, evenals de bouw van broedkooien, nestkasten etc. Ook over beplanting, voeding, onkruiden, aanschaf, acclimatisatie etc. wordt u uitgebreid geïnformeerd. Met talrijke tekeningen en foto's.	
BASTAARDVINKEN, door K. Speicher	f 6,25
VOGELPRACHT IN NATUUR EN VOLIERE, door Franz Robiller	f 32,50
Dit boek is geschreven op het lijf van de liefhebber van een gezelschapsvolière	
VOGELS DIE VRAGEN WORDEN OVERGESLAGEN, door Jos van Himbergen	f 16,95
Een populaire behandeling van de voeding der vogels.	
VOGELZIEKTEN, door Raethel	f 7,25
Eigenlijk een onmisbaar boekje voor elke vogelliefhebber.	

En nog vele anderen. Zie onze eerder gepubliceerde lijst.

ALLE BOEKEN ZIJN DIREKT LEVERBAAR EN ZE ZIJN STUK VOOR STUK DE MOEITE WAARD. U KUNT ZE BESTELLEN DOOR OVERMAKING VAN HET VERSCHULDIGDE BEDRAG OP GIRO 1148324 t.n.v. BOEKENSERVICE N.B.v.V., Postbus 74 te Bergen op Zoom.

S.v.p. duidelijk de titel(s) van het boek vermelden alsmede uw naam, adres en woonplaats.

Na ontvangst van uw storting ontvangt u het bestelde omgaand FRANKO thuis.

WERELDKAMPIOENSCHAPPEN TE MECHELEN

Van de ongeveer 5500 vogels die te Mechelen in België voor de C.O.M. Wereldkampioenschappen waren ingezonden, was een vijfde deel, plm. 1100 vogels, afkomstig van Nederlandse kwekers. Geen geringe deelname die bovendien bijzonder goed uit de bus is gekomen. We telden niet minder dan 13 kampioenen, 14 tweede en 9 derde plaatsen.

Nu wij dit schrijven is de tentoonstelling juist officieel geopend door de Burgemeester van de stad Mechelen. Over het verdere verloop van dit gebeuren hopen we in onze volgende editie u meer te kunnen vertellen. Wij beperken ons voorlopig tot de vermelding van alle prijswinnaars die wij vanzelfsprekend van harte willen feliciteren met het behaalde resultaat.

KAMPIOENEN

A. L. van Liempd, Breda	Stam Glosters
A. en P. Morel, Breskens	Stam vetstof met rood
C. Konings, St. Willebrord	Stam bastaarden met kanariebloed
A. Wijgerde, Kaatsheuvel	Stam Zebravinken
A. J. Schoones, Vlijmen	Enk. Lizard
A. en P. Morel, Breskens	Enk. pigment met rood
A. Hendrix, Voerendaal	Enk. vetstof met rood
H. A. J. Broos, Roosendaal	Enk. Zebravinken
P. Rook, Capelle a.d. IJssel	Enk. tropische vogels
C. Embrechts, Etten-Leur	Enk. grote parkieten
C. Hillebrand, Rilland Bath	Enk. Agaporniden
Dhr. Greven, alg. bond	Stam Japanse Meeuwen
Dhr. Groessen, alg. bond	Enk. Glosters

ZILVER

W. van Vugt, Drunen	Stam Japanse Meeuwen
P. Rook, Capelle a.d. IJssel	Stam Zebravinken
W. van Vugt, Drunen	Stam tropische vogels
J. C. M. van Loon, Tilburg	Enk. tropische vogels
W. Geurts, Geleen	Enk. Kleurkan. nieuwe kleuren
M. A. Zagers, St. Willebrord	Enk. grote parkieten
P. Baan, Nieuw en St. Joosland	Enk. Japanse Meeuwen
J. Bodewitz, Den Haag	Enk. Zebravinken
B. Be aard, Drunen	Stam Agaporniden
Dhr. Raaijmakers, alg. bond	Stam Harzers
Dhr. Somers, alg. bond	Enk. Kleurkan. pigm. met rood
Dhr. Seinen, alg. bond	Enk. Lizard
Dhr. Helmond, alg. bond	Enk. Rijstvogel
Dhr. Op 't Rood, alg. bond	Enk. Kleurkan. vetstof met rood

BRONS

C. Hoffman, Berlicum	Stam Kleurkan. pigm. zonder rood
W. van Vugt, Drunen	Stam Zebravinken
L. M. A. van Santen, Naaldwijk	Enk. vruchten- en insekteneters
C. Konings, St. Willebrord	Enk. bastaarden met kanariebloed
C. E. van Berkel, Bergen op Zoom	Enk. Rijstvogel
P. Rook, Capelle a.d. IJssel	Enk. Japanse Meeuw
M. A. van Reijen, Halsteren	Enk. Agaporniden
W. Methorst, Kaatsheuvel	Enk. Brilvogel
Dhr. Op 't Rood, alg. bond	Stam vetstof met rood

HET LIED VAN DE HARZERZANGKANARIE

DE KNOR

M. v. Woezik

De knor is de bastoer van het kanarielied. Een lied zonder knor is iets wat zelden voorkomt, maar, zoals de meeste muziekstukken door een bastoon moeten worden ondersteund, zo is ook de knor een toonstuk, dat in het kanarielied niet kan worden gemist. De knor is de toer die, mits goed gezongen, op de toehoorder de grootste indruk maakt en het is daarom, dat de knor, na de holrol, als hoofdtoer in het keursysteem is geplaatst.

Wat knorren is behoeft geen uitvoerige omschrijving. We kennen allen het knorren van bepaalde dieren, die in een tevreden stemming verkeren, dit in tegenstelling tot de mens, die door te knorren meestal van een ontevreden stemming doet blijken. In ieder geval is de bromtoon, die de kanarie in zijn lied kan produceren een machtig mooi en zeer muzikaal geluid.

De toongrepen van de knor worden gevormd door de klinkers o, oe en a en soms ook wel door ee. Het meest waardevol zijn de klinkers o' of oe. De klinkers a en ee maken de toer minder welluidend, soms zelfs vlak en breed.

De medeklinkers bestaan uit k, n en r, zodat wij de toongreep als knorr, knoerr of ook wel als korr, koerr horen.

De knor is een roltoer bij uitnemendheid, die soms uit samengestelde klanken bestaat. De knor moet steeds met gesloten snavel worden gezongen. Een goede knor kan zelfs niet met geopende snavel worden gebracht.

De vogels, die een diepe volle knor zingen, doen dat meestal in gebukte houding met sterk gezwollen krop.

Ook in knorren onderscheidt men, evenals bij de holrol, diverse variaties, die allen, naar gelang de grondtoon of klinker vol en diep is, grote waarde kunnen hebben en ook variaties, die minderwaardig kunnen zijn. Goede vormen van knorren zijn: holknor, kloekknor, schroevende knor, kollerknor en klingelknor. Minder goede en slechte vormen van knor zijn: losse knor, vlakke knor, brede knor, waterige knor, klapperende knor en knetterende knorren (knatterende).

Laten wij ons eerst bezighouden met de goede knorren.

Holknor: heeft een hol geluid, alsof het komt uit een vat of een ton. Bij holknor treden de medeklinkers k, n en r wat terug en zijn nauwelijks hoorbaar. Zo gebracht is de knor een zuivere roltoer.

Kloekknor: heeft een diepe grondtoon o of oe en heeft een snel klokkend accent. Derhalve een min of meer onderbroken vorm van toongrepen. Deze knor heeft een samengesteld karakter.

Schroevende knor: is een knor, waarvan de toongrepen zeer dicht tegen elkaar aanliggen, waardoor de knor een gesloten schroevend karakter krijgt. Ook deze knor is een ononderbroken roltoer.

Kollerknor: ontleent zijn naam aan een waterachtig effect op de grondtoon. Dit water wordt uitgesproken als het woord koller. Deze vorm van knor kan alleen gebracht worden in een zeer diepe grondtoon. Het kollerend geluid kan zeer mooi zijn en kan de knor als afwisseling met de hiervoor genoemde vormen, zeer waardevol maken.

Klingelknor: bij het woord klingelknor denken wij onwillekeurig aan de klingel, die alleen in een hoge toon kan worden gezongen.

Deze klingel speelt echter bij de klingelknor een zeer ondergeschikte rol. Bij klingelknor hoort men een diepe knor, waarbij elke toongreep een nauwelijks hoorbaar klingeltoontje doorklinkt. Deze vorm van knor heeft enigszins onderbroken toongrepen en is derhalve een samengestelde toer, die als afwisseling grote waarde aan de knor kan geven. Knorren kunnen enkel worden gebracht of ook wel in meerdere van de hiervoor genoemde vormen, bij eenzelfde vogel. In het laatste geval krijgt de knor, vanwege de variatie, een hoge waarde.

Nadat wij verschillende vormen van goede knorren hebben besproken, zullen wij ook de minder goede en slechte knorren eens nader bezien, omdat het èn voor de kweker èn voor de keurmeester zeer belangrijk is om het goede van het slechte te kunnen onderscheiden.

Te korte knor: al is een knor nog zo diep en goed van structuur, als hij te kort is, kan hij nooit een goede indruk op de toehoorder maken. Een knor moet nu eenmaal, evenals de holrol, een behoorlijke lengte hebben voor een hoge waardering. Het komt nog al eens voor dat vogels een goede, maar veel te korte knor brengen en dat noemen wij een aanzetknor van weinig waarde.

Losse knor: een losse knor ontstaat als de toongrepen niet goed aaneengesloten zijn en verkeerde medeklinkers worden ingevoegd.

Vlakke knor: heeft een toonloze a als grondtoon.

Brede knor: heeft een ee als grondtoon en meestal teveel naar voren tredende medeklinkers.

Waterige knor: heeft meestal een minder diepe grondtoon en een spattend watereffect. Ook de klapperende en knetterende knorren zijn meestal knorren met een grondtoon a of e en worden met een stotend ritme in de toongroepen gezongen. Vooral deze laatste knorren zijn een gevaar voor de stam, aangezien zij gemakkelijk door jonge vogels worden overgenomen.

De knor is geen toevalsproduct, doch een cultuurtoer bij uitstek. De volheid en diepte van de knor is een kenmerk voor de goede stam. Vogels, die knorren brengen in grote diepte en volheid, zijn ook in staat deze diepte aan de andere toeren van het lied over te brengen.

Het is derhalve van zeer groot belang om aan de knorren de grootste zorg te besteden, teneinde daarmee de diepte en volheid in het stamlied op te voeren.

De hiervoor genoemde losse, vlakke, brede, waterige, klapperende en knetterende knorren dienen dan ook steeds uit de stam te worden geweerd. De ervaring heeft geleerd, dat deze slechte eigenschappen grote invloed hebben op de overige toeren van het harzerlied.

Voldoende knorren zijn knorren die te kort zijn doch van goede vorm en diepte. Ook knorren die onder losse of waterige knorren zijn omschreven kunnen onder voldoende worden gerangschikt.

Goede knorren zijn knorren met een middel toondiepte, goede lengte en goede structuur.

Zeer goede knorren zijn knorren van goede lengte, zeer grote diepte en toonvolheid en zeer goede structuur, al dan niet gebracht in verschillende goede variaties.

Voor voldoende knorren hebben wij 3 punten beschikbaar.

Voor goede knorren hebben wij, naar verhouding dat zij het zeer goede benaderen, 4, 5 of 6 punten beschikbaar.

Voor zeer goede knorren kunnen wij 7, 8 of 9 punten geven met dien verstande, dat voor 8 of 9 punten wordt vereist, dat een of meerdere van de hiervoor genoemde variaties worden gebracht.

Bird specialist

Vrijblijvend kunnen wij u aanbieden alle soorten kanaries, Australische prachtvinken, Afrikaanse vinken, Zuidamerikaanse vinken, alle soorten parkietachtigen, diverse soorten toucans, siereendjes, kwartels, flamingo's, zwanen, papegaaien, ara's, enz. enz. Steeds duizenden vogels in voorraad.

Wij vragen te koop: alle soorten sier- en watervogels.

BLANKESTIJN'S VOGELHANDEL

Dahliastraat 39 - Veenendaal - Telefoon 08385 - 12367

**1e klas Engelse import
Postuurkanaries**

o.a. Glosters, Borders, Norwicks,
Yorkshires, Lizards, Fife Fancy, Friseés.

Tevens kleurkanaries, parkieten,
tropische vogels.

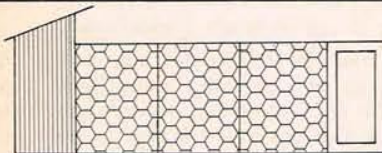
's Zaterdags gehele dag, andere
dagen volgens afspraak. Niet op
zondag. Verzending rembours.
Brieven met betaald antwoord.

DE VOGELSPECIALIST, Import-Export
Panweg 66 - Zeist - Tel. (3404) 18276

**Inkoop en verkoop
van alle soorten vogels**

Schrijf een kaartje
met opgave van soort,
aantal en prijs naar:

Fa. WINKELER
POSTBUS 78, STADSKANAAL

doe het zelf

Bouwpakketten voor Buitenvolières

voor Grote Parkieten enz.

Bouwelementen met gaas (19 mm vierkant of zeskantig geplastificeerd dubbeltjesgaas). Deze bouwelementen hebben een breedte van 1 of 2 meter. Hoogte van 2 meter. Het hok is leverbaar in 2 m breed x 160 m diep of 1 x 160 m of 1 x 0.80 m. U kunt deze elementen zo met de bijgeleverde bouten in elkaar zetten, tot uw gewenst model, het kan ook zonder hok geleverd worden. Zodat u b.v. de volièrte voor uw schuurtje kunt plaatsen.

Als u serieuze plannen hebt, vraag dan (eventueel met een schetsje van uw gewenste maten) een folder aan bij:
JOH. W. KEMPER - MOLENWEG 23 - BREEDENBROEK - TELEFOON 08354 - 408.

RODE KROONVINKEN

Chr. Walraven

Deze mooie vogels zijn afkomstig uit Zuid-Amerika waar ze in een groot gebied voorkomen in Bolivia, Peru, Paraguay, Ecuador, Argentinië en Brazilië. Ze leven daar in hoofdzaak in het struikgewas in open gebieden.

Pas ingevoerde vogels moeten met zorg geacclimatiseerd worden en vooral aan een juiste voeding moet aandacht worden besteed. Naast een goed zaadmengsel voor tropische vogels, waaraan eventueel witzaad, raapzaad en maanzaad moet worden toegevoegd, is het nodig dat ze regelmatig dierlijk voedsel krijgen. Meelwormen mogen wel gegeven worden, maar niet in te grote hoeveelheden, beter is het om naast wat meelwormen mierenëitjes en kleine insecten te geven. Verder is het goed als de vogels de beschikking hebben over universeelvoer en gedroogd insectenvoer.

Als ze eenmaal geacclimatiseerd zijn, zijn het sterke vogels die in een beplante volière het best op hun plaats zijn en daarin ook het best tot hun recht komen.

Het komt nog wel eens voor dat rode kroonvinken zonder aanwijsbare oorzaak ineens dood gaan. In de meeste gevallen moet de oorzaak dan gezocht worden in een onjuiste voeding, met name in een te eenzijdige zaadvoeding.

Deze kroonvinken hebben de neiging om snel te vet te worden, vooral als ze in kooien worden ge-

houden, men moet daar wel op letten en indien nodig wat spaarzamer voeren, of beter nog de vogels wat meer bewegingsvrijheid geven.

De pop is goed van de man, die op de kleurenfoto is afgebeeld, te onderscheiden, zij is bruiner met een wijnrode stuit en bovenstaartdekveren.

De man is op zijn mooist als hij de prachtige rode kuif opzet, hetgeen gebeurt als de vogel op een of andere wijze geëmotioneerd raakt.

Helaas komen rode kroonvinken niet zo gemakkelijk tot broeden. Met de nauw aan hen verwante Zuid-Amerikaanse en grijze kroonvinken heeft men wat dat betreft veel meer kansen. Toch gaat een enkele keer in een goed beplante volière een paartje wel tot broeden over, meestal pas als ze al enige jaren in deze volière zitten.

Men moet verschillende soorten nestgelegenheden ophangen, niet alleen in de buitenvolière, maar ook in het nachthok.

Nestmateriaal moet in grote verscheidenheid worden gegeven: kort geknipt sisal, mos, veren, haren, planten- en kokosvezels, hooi, dunne strohalmen, katoendraadjes en zelfs houtwol en papierwol. Voor het grootbrengen van de jongen hebben de oudervogels grote hoeveelheden levend voedsel nodig. Al met al kunnen we zeggen dat rode kroonvinken zeer prettige en opvallende volièrevogels zijn. Ze worden niet in grote aantallen ingevoerd, maar zijn toch regelmatig in de vogelhandel te koop.

ONDERSCHIEDEN VOGELS KLEUREN?

D. W. Rougoor

Als reactie op het artikel „Mijn kweek met pleegouders”, zie pag. 545 jrg. 1974, van onbekende schrijver, schrijf ik het volgende.

In zijn artikel vraagt bedoelde schrijver zich af of vogels kleuren zien.

De ogen van vogels zijn zeker net zo goed als de onze, denk maar eens aan een boomkruiper die insecten zoekt op een boomschors.

Sommige mensen menen dat zulke vogels, o.a. ook de spechten, het ongedierte horen knagen in de boomstam. Dit is echter ten dele waar.

Genoemde vogels horen niet of er een kever of larve in de boom zit, maar horen of een larve een gang in de boom geknaagd heeft. Tikt u maar eens op een vermolmde boom en op een gezonde boom, u hoort het verschil. Dit is, vooral bij de spechten, net zoals bij ons, alleen is hun gehoor hierin scherper ontwikkeld dan de onze. Als nu een specht een plek met veel gangen gevonden heeft, gaat hij daarin op goed geluk hakken en steekt zijn tong in het gemaakte gat. Als dan een larve in aanraking komt met de tong, blijft hij daaraan kleven of haken, al naar gelang de soort specht. De ene soort specht heeft op het puntje van zijn tong een kleverige substantie en de andere soort verscheidene weerhaakjes.

De boomkruiper werkt in de eerste plaats ook op het gehoor, maar in tweede plaats met zijn ogen. Dat hij zijn ogen gebruikt en de specht niet, is volkomen te wijten aan de manier van voedsel zoeken; de boomkruiper doet dat op de stam en in de schors en de specht voornamelijk in de stam van de boom. Een kokmeeuw haalt de lege eierschalen uit het nest omdat de witte binnenzijde de aandacht trekt van roofdieren, bijvoorbeeld de kraaiachtigen. Dit wordt dus uitgevoerd door hun aangeboren gedrag, met behulp van hun gezichtsvermogen. In de eerste plaats niet door onderscheid in kleuren, maar door herkenning van het voorwerp.

Evenzo met een jonge zilvermeeuw die naar de oranje stip pikt op de gele snavel van zijn ouders om hen tot braakneigingen te brengen. De jonge zilvermeeuw ziet hier wel verschil in de kleur van de snavel en de stip erop, maar of hij het herkent als twee heel verschillende kleuren is niet zeker. Als een jonge man zebra-vink wordt grootgebracht door een vrouwelijke gestreept bronzemannetje, zal hij later ook een vrouwelijk gestreept bronzemannetje het hof maken, ook al zijn er genoeg partners van eigen soort aanwezig. Dit is dus herkenning

door aangeleerd gedrag. Of het nu uitgevoerd wordt met behulp van gehoor of gezichtsvermogen is niet bekend.

Een vrouwelijke zebra-vink herkent haar jongen door hun zwarte (grauwe) snavel, uit volwassen soortgenoten en door geluid uit andere jonge zebra-vinken. Verft men nu van twee jongen één der snavel rood (de kleur van de snavel van een volwassen zebra-vink) dan zal de moeder het jong met de grauwe snavel wél voeren en die met de rode snavel niet, omdat ze „denkt” dat dit een volwassene is, ondanks het geluid wat hij maakt.

Ook hier blijkt dat ze wel het verschil weten tussen zwart en rood, maar of ze dat ook weten tussen rood en roodbruin valt nog te onderzoeken.

Kennis van kleuren komt vooral voor bij de preeelvogels. De tandbekpreeelvogel versiert bijvoorbeeld zijn preeel met bladeren, die ingekerfd worden met de bek, en daarna met de lichte zijde boven (!) worden neergelegd.

Ook hier: kennis van nuance-verschil is er wel, maar of het zó geperfectioneerd is als bij de mens, is de vraag.

Hetzelfde komen we ook tegen bij de kuifloze tuiniervogel, deze versiert zijn „tent” met mooie bloemen en mos, hetwelk dagelijks vernieuwd wordt. Een geperfectioneerde kennis van kleuren komen we tegen bij de satijnvogel, ook een preeelvogel. Hij versiert zijn preeel alleen met blauwe voorwerpen en dat vraagt uiteraard van hem dat hij het verschil weet tussen o.a. blauw en blauwgroen.

Pas toen het bestuderen van het gedrag bij vogels niet meer in de kinderschoenen stond, heeft men omtrent de vraag van „de onbekende schrijver” een onderzoek gedaan en wel bij onze huis-tuin-en-keuken roodborst.

Men kwam tot de ontdekking dat de roodborst, als hij een vijand aanviel, altijd naar de rode borst van de tegenstander pikte.

Zodoende zette men in een rustig bosgedeelte, waar veel roodborstjes zaten, een opgezette roodborst en een tape-recorder neer. Het laatste om de roodborst naar de juiste plaats te lokken.

Een wilde roodborst vloog deze opgezette soortgenoot zo fel aan, dat na het gevecht niets anders overbleef dan een pluk watten.

Hierna plaatste men inplaats van een opgezette roodborst, een plukje rode veren op een tak. Ook deze „vijand” werd met grote felheid aan flarden gescheurd.

Als proef op de som plaatste men nu een bosje roodbruine veren: de roodborst kwam — bij wijze van spreken — even om een hoekje kijken vanwaar dat geluid kwam, maar liet het bosje veren met rust en ging weer heen.

Het onderzoek heeft men nog voortgezet met andere kleuren veertjes, maar de roodborst liet deze allemaal met rust. Wel opvallend was dat de roodborst de veertjes met een roodachtige kleur langer bleef bestuderen, dan bijvoorbeeld blauwe of groene.

„Onbekende schrijver”, om nog wat over de opmerkingen in uw artikel te zeggen: Een koekoek past de kleur van zijn ei **niet** aan bij die van zijn pleegouders.

Elke koekoek heeft maar één soort waardvogel (de vogel waarop hij parasiteert) en haar jongen zullen dezelfde eieren leggen als die van hun moeder, en dat is uiteraard ook die van de waardvogel. Dit is in het algemeen zo, maar soms legt de oudere haar eieren niet bij die van haar waardvogel en dan zal haar jong ook háár eieren bij die andere waardvogel leggen. En zo wordt de natuur lekker ingewikkeld, maar móóier!

Maar nu uw groenlingen.

Het adopteren van andermans jongen is in de vogelwereld ook zo langzamerhand geen uitzondering meer.

Ik zou u legio gevallen kunnen opnoemen, zowel bij voliëre-vogels, als bij de wilde soorten. In het laatste nummer van „het Vogeljaar” worden er al drie genoemd. Eén daarvan zou ik u willen meedelen, daar daarop een duidelijk antwoord is gegeven.

In nummer vier van genoemd tijdschrift werd gemeld dat een grasmus de jongen van een geelgors ging verzorgen.

Ook de schrijver hiervan vroeg zich af hoe de grasmus daartoe kon komen.

Op deze vraag antwoordde mijn plaatsgenoot A. van Beek: „Ik dacht dat hier sprake was van een afgebroken broed-cyclus, waarschijnlijk is het legsel van de grasmus of is de partner doodgegaan. In elk geval blijkt dat de geslachtsklieren van de grasmus (man of pop) in werking waren. Deze klieren stimuleren de broed- en verzorgingsdrang zodanig, dat bij verstoring van het eigen broedproces tot adoptie kan worden overgegaan.”

Dit is één mogelijke oplossing van het vraagstuk, alleen is het hier de vraag of de groenlingen zelf hun legsel als verstoord beschouwden en dat van de kanaries als „adoptie-materiaal”!

Als het antwoord hierop „Ja” is, dan gaat de stelling van Van Beek op. Is het antwoord echter „Nee”, dan is de enige mogelijkheid dat de groenlingen eerstejaars vogels zijn.

Het is namelijk zo, dat bij sommige vogelsoorten de eerstejaars vogels het uiterlijk van hun eigen jongen nog moeten leren kennen.

Bijvoorbeeld een astrilde kent instinctmatig (aangeboren) het uiterlijk van haar jongen; een parkiet leert dit echter pas in zijn eerste broedperiode (aangeleerd). Bij de laatste is dus adoptie gemakkelijker dan bij de eerste.

GEZA SEPT

Voorkomt en geneest virusziekten en infecties.
Een goedkoop en afdoend middel dat eenvoudig toegepast kan worden:
enige druppels aan het drinkwater toevoegen is voldoende.

Populierstraat 121-123
Tel. 070-323930; Den Haag

**W. ROUPPE
VAN DER VOORT**

NIEUW! **PARADISO - KOMECO ZELFBOW VOLIERES**

Geheel metalen zelfbouw kamervolières van genormaliseerde elementen. Steeds uit te breiden en onder te verdelen. Twee standaard-uitvoeringen met oneindig veel combinatiemogelijkheden. Het past altijd! Gegarandeerd!

PARADISO-KOMECO VOLIÈRE **geen kooi, maar een echte vogelwoning!**

Roestvrij, morsvrij, en hygiënisch. Waterdichte schuiflade. Gemakkelijk toegankelijk, veilig af te sluiten. Geen zichtbelemmering!

Montage? Het werk van een ogenblik. Geen gereedschappen nodig!

Stuur de BON of schrijf een briefkaart aan:

Metaalwarenfabriek Hulskamp N.V.
KOMECO-DIVISION
POSTBUS 52 TE ALKMAAR

PARADISO VOLIÈRE **BON** Zend mij Uw rijk geïllustreerde prospectus met technische beschrijving en prijslijst van de **PARADISO-KOMECO ZELFBOW VOLIERES**

Naam: .....

Adres: .....

Plaats: .....

ERVARINGEN VAN EEN VOGELLIEFHEBBER **GARANTIE** door Carolus

Door een gelukkig toeval was ik in het bezit gekomen van een prachtig goudagaat kanariepopje. Echt een vogeltje om mee te fokken. Helaas had ik er niet een bijpassend mannetje voor, en ondanks hardnekkige nasporingen bij andere liefhebbers, gelukte het me niet om er daarbij een te bemachtigen. Ook geen wonder, want het was vlak voor het begin van het broedseizoen, zo omstreeks half maart.

Tenslotte viel mijn oog op een advertentie in een krant, waarin een handelaar kanaries te koop aanbod. Alle kleuren en volop zang, mannen f 10,-, poppen f 7,-. Hoewel ik in het algemeen liever geen vogels in een winkel koop, omdat de herkomst ervan meestal niet te achterhalen is, besloot ik in dit geval toch maar eens te gaan kijken, te meer omdat de prijzen nogal aantrekkelijk waren.

In de winkel trof ik een bijzonder aardige man, die bereidwillig alle kanaries showde. En jawel hoor, ineens zag ik hem. De man die ik zocht. De juiste kleur, ogenschijnlijk kerngezond, volle, glinsterende oogjes, strak verenpakje, beweeglijk, kortom dit was hem. Toen de handelaar mij desgevraagd nadrukkelijk verzekerde dat deze vogel pas uit een buitenvolière kwam en ik deze dus ook onmiddellijk in mijn buitenvolière kon laten vliegen, had ik geen verdere keus nodig. Dus liet ik de vogel in een doosje doen en legde f 10,- op de toonbank, omdat dit de prijs was volgens de advertentie. Toen ik mij echter met mijn aanwinst wilde verwijderen, riep de vriendelijke verkoper mij terug met de mededeling dat hij nog f 10,- van mij kreeg, omdat deze vogel f 20,- kostte. Ik beriep mij echter op zijn advertentie, waarin een prijs van f 10,- was vermeld. O ja, hij herinnerde zich die advertentie nog wel, maar van de kanaries die daarin waren bedoeld, was juist de

laatste een uur voor mijn komst verkocht. Dat waren maar derderangskanaries geweest, vandaar dat ze zo goedkoop waren. Ja, ja. Ik voelde wel dat ik beduveld werd, maar toch wilde ik dit vogeltje graag hebben, dus legde ik nog maar een tientje neer, vooral toen de handelaar nog vertelde dat hij die andere kanaries niet onder garantie had verkocht, maar dat ik op deze volledige garantie kreeg, zowel voor zang als doodgaan, gedurende veertien dagen. Zou het beestje in die tijd doodgaan of niet zingen, dan kon ik er zo mee terugkomen en kreeg ik een andere of mijn geld terug. Ten bewijze plaatste hij de aankoopdatum en zijn handtekening op het doosje, doch voorwaarden waren niet op dat doosje vermeld, zodat het in feite geen enkele waarde had. Maar ik was veel te blij met mijn mannetje om daar verder bij stil te staan, en verliet opgewekt de winkel, uitgeleide gedaan door de vriendelijke meneer, die me bij de deur nog veel succes toewenste.

Thuisgekomen, deed ik, indachtig de verzekering dat de vogel uit een buitenvolière kwam, hem onmiddellijk bij mijn popje in mijn buitenvolière. Ontroerend was het om te zien hoe blij het popje was met haar man. Ze was dolgelukkig, en ik ook.

Dit geluk van ons duurde helaas niet lang, slechts drie dagen. Toen lag manlief dood op de grond. Gestorven van de kou...; kennelijk was hij nog nooit eerder in de buitenlucht geweest en had hij altijd binnen en misschien nog wel verwarmd gezeten.

Omdat mij volledige garantie was toegezegd gedurende veertien dagen en deze termijn nog lang niet was verstreken, deed ik het dode diertje in het doosje met de aankoopdatum en handtekening van de handelaar erop, en spoedde me daarmee naar hem toe, in de verwachting een andere mankanarie van hem te zullen krijgen, of mijn geld terug. Ja, geloof het maar. De enige dagen tevoren zo vriendelijke man bleek een gespleten persoonlijkheid te zijn, want van zijn vriendelijkheid was niets meer over. Hij vroeg mij o.m. of ik soms gek was, en hoe ik erbij kwam dat die garantie ook zou gelden voor doodgaan. Die gold alleen maar voor de zang. En of ik dan maar even wilde bewijzen dat hij had gezegd dat die ook voor doodgaan gold, enz. enz. En of ik nu maar wilde maken dat ik met die dode vogel zijn zaak uitkwam, voordat er andere klanten kwamen, want het was helemaal geen reclame voor hem als er mensen met hun dode vogels, die zichzelf hadden verwaarloosd, in zijn winkel stonden. Enfin, u begrijpt het al, er was met die man niet meer te praten, en om geen hartaanval te krijgen, ben ik maar vertrokken, echter met het belabberde gevoel dat ik er flink was ingetippeld.

De moraal van dit verhaal is dat u bij de aankoop van vogels nooit te goed van vertrouwen moet zijn als u niet zeker weet dat de verkoper ook een vogelliefhebber is. Voorts, dat u niet onvoorwaardelijk moet geloven in aanlokkelijk aandoende advertenties en dat u eerst ter plaatse naar de prijzen vraagt, voordat u tot aankoop hebt besloten en niet omgekeerd. En tenslotte dat u, als u zelf niet kunt nagaan en de verkoper u niet kan aantonen dat de vogels van buiten komen, de veiligheidsmaatregelen neemt om de diertjes voor alle zekerheid toch maar eerst binnen te houden en ze geleidelijk aan aan de buitenlucht te wennen. Dat bespaart u geld en teleurstellingen.

DE RODE ROTS- LIJSTER

M. de Jong

Als u bij het bekijken van dit kleurenplaatje zegt dat u een dergelijk vogeltje nog nooit eerder heeft gezien, dan bent u stellig niet de enige. Dit fraaie vogeltje hoort namelijk thuis in de berglanden van Zuid-Europa en bepaalde delen van Noord-Afrika. Toch wordt de rode rotslijster (*Monticola saxatilis*) gerekend tot de Nederlandse avifauna (vogelwereld), want tot nu toe is hij één keer binnen onze grenzen gesignaleerd. Maar het scheelde een haar of de waarneming was de ornithologen ontgaan. Het zat namelijk zo: op 22 en 23 april 1951 werd deze rotslijster gezien nabij Borger Compagnie, en wel door de heren J. Kamphuis, J. B. Bos en A. G. van Dam, die in „Natura” (48, no. 6) het volgende publiceerden:

„Op 22 april jl. zagen we op een perceel bouwland vlak achter de boerderij een zestal tapuiten in gezelschap van een zeer bijzondere, mooi gekleurde vogel, die bij determinatie noch in „Zien is kennen”, noch in Thijses vogelboekje te vinden was.

Bij naslaan in Van Dobbens „Wat vliegt daar?” kwamen we tot de conclusie dat het de rotslijster was. (Tot deze conclusie kwam ook drs. I. Brouwer uit Haren, die ik hierover een brief met beschrijving van de vogel had gezonden).

De vogel zag er als volgt uit: kop en hals waren volkomen egaal grijsblauw, op de rug in punt tussen de vleugels in donkerder tint uitlopend. In dit donkerder gedeelte tussen de vleugels een opvallende lichte vlek in iets lichter grijsblauw dan dat van kop en hals. De borst rood gekleurd en scherp gescheiden van het blauw van kop en hals, naar de staart overgaand in geel-rood.

De vleugels bruin met gele streepjes en stip-

jes. Bij 't opvliegen staart rood tot oranje-rood.

Grootte circa anderhalve maal de grootte van de tapuit, snavel donker. We hebben hem gedurende twee dagen kunnen observeren, daar hij al die tijd in gezelschap van de tapuiten op datzelfde perceel bleef foerageren. Hij was tot op ca. 25 m te benaderen en is tegelijk met de tapuiten weer vertrokken.”

Gelukkig voor de Nederlandse vogelkundigen werd de aandacht van mr. J. Kist, de bewerk van de „bijbel voor vogelaars”, „De Vogelgids” (uitgave Elsevier), op dit artikelje gevestigd. In Limosa 31, no. 2, 1958 schreef hij een artikel, getiteld „Een „vergeten” waarneming van de rode rotslijster”, waarin hij de waarneming „buiten twijfel” noemt. De drie waarnemers vermeldden twee markante veldkenmerken niet, namelijk de witte rugvlek en de donkere, in het veld zwart lijkende vleugels. Mr. Kist doet haarfijn uit de doeken waarom zij dit niet konden zien, maar ik zal u met de finesses niet lastig vallen. Wel werd duidelijk dat de waarnemers een mannetje in eerste zomerkleed hebben gezien.

Volgens de befaamde „Atlas van de Europese vogels” heeft de rode rotslijster in Europa een veel grotere verbreiding gehad dan thans het geval is. Nog in de vorige eeuw broedde hij tot in Midden-Duitsland en de Poolse Karpaten. In Zwitserland schijnt het aantal weer toe te nemen. De voorkeur van deze vogels gaat uit naar rotsachtige terreinen en rotshellingen, waar zij in een rotspleet of tussen en onder stenen en rotsblokken hun kleine nest uitstekend weten te verbergen. Omdat de vogels op grote hoogte broeden (tot 3000 meter, en in Afghanistan zelfs tot 3600 m!) wordt er slechts één broedsel per jaar geproduceerd. Een voltallig legsel bestaat uit vijf blauwachtig groene, dun-schalige eitjes.

Deze lijsters staan bekend als prima imitators, die talloze geluiden feilloos kunnen nabootsen, en in hun zang komen dan ook allerlei „gestolen” strofen voor. Het liedje wordt soms zittend voorgedragen, maar ook wel in een fraaie, zwevende baltsvlucht, waarbij de vogel de staart wijd uitgewaaierd houdt. (Vroeger kon men deze vogels nogal eens aantreffen in voliëres, maar tegenwoordig zijn ze strikt beschermd!)

Het voedsel van de rotslijsters bestaat uit allerlei grote insecten, rupsen, slakken, hagedissen, wormen, duizendpoten en dergelijke. U weet dat een vliegenvanger de gewoonte heeft op een uitkijkpost te gaan zitten om vandaar elk passerend insect te snappen! Ook de rode rotslijster neemt plaats op een kale tak of een hoog gelegen rotsblok en bespiedt vandaar niet de lucht maar de bodem. Ziet hij iets van zijn gading, dan duikt hij naar beneden en grijpt vervolgens de prooi, die smakelijk wordt opgepeuzeld.

osel

De

14

KLEUR-KANARIE

door H. J. Veerkamp

De dominant-witfactor.

De witte kanarie welke wij plaatselijk soms in grote getale aantreffen behoren bijna altijd tot de dominant-witten.

Meer uitzondering als regel zijn de recessief-witten (Engels wit), een enkele maal komen we die tegen op onze tentoonstellingen.

De witte kanarie is in wezen een vogel waarbij de ontwikkeling van de carotinoiden, de vetkleurstoffen dus, stagneert. Althans dit is het geval bij de dominant-witte. Bij de recessief-witte is de beletting van de carotinoiden totaal. De dominant-witte wordt veelal Duits Wit genaamd. Dit is niet zo vreemd, doordat in Duitsland de eerste dominant-witte is geboren.

Dit moet al enkele eeuwen geleden zijn gebeurd. De geschiedenis van de kleurkanarie noemt het jaartal 1667.

De opmars van de dominant-witte heeft lange tijd op zich laten wachten, zo'n dikke veertig jaar geleden heeft zij de weg naar vele kwekers gevonden. Omstreeks deze periode zijn langzamerhand de eerste zilvertinten ontstaan. U weet dat de zilvertin-

ten het resultaat zijn van de innige vermenging van wit met de pigmentstoffen. In werkelijkheid is het de naakte pigmentkleur die we te zien krijgen bij bijv. een zilverisabel of zilveragaat.

Wit is namelijk geen kleur. Door dit kleurloze zal bij een zilvertint de minste of geringste fout in het pigmentpatroon zich sterk aftekenen.

De werking van de witfactor heeft als resultaat dat er zich praktisch geen vetstofkleuren vormen. We moeten even voorop stellen dat de dominant-witfactor niet geheel het optreden van de vetstofkleur belet. Nog te veel is men van mening dat de witfactor een geelbeletter is. Niet alleen de geelfactorige, de roodfactorige kanarie die de werkzame dominant-witfactor bezit zal zich eveneens laten zien als een witte kanarie. Afhankelijk van de factoren voor de vorming van de vetstofkleur zal de witte kanarie in min of meerdere mate haar erfelijk bezit aan geel of o. rood in de vorm van de z.g. - aanslag - laten zien. Zo zal de witte kanarie die de aanleg heeft voor hooggeel bezit, een sterke aanslag laten zien in de vleugelpennen. Soms is de aanslag zelfs zichtbaar in de staart.

De

In de Standaardseisen wordt niet alleen vereist een rein gevederte, de aanslag moet minimaal zijn. Hoe reiner het wit samengaande met een minimale aanslag, des te hoger de waardering als t.t.vogel.

De beste partner voor de kweek van witten is een vogel welke een zwak bezit heeft aan vetstofkleur. Zo zal de paring wit aan lichtgeel moeten leiden tot een goed resultaat. Het is zelfs mogelijk door het infokken van de ivoorfactor dominant-witten zonder enigerlei aanslag te kweken. Dit is een hoofdstuk apart, later zullen we daaraan een apart artikeltje wijden.

De dominant-witfactor heeft zoals de naam reeds te kennen geeft een **dominante** vererving. Onverschillig met welke vetstofkleurige wij een dominant-witte paren, in de nateelt zullen steeds witten optreden.

Door haar **onafhankelijke** vererving kunnen we zowel een witte man of pop als partner gebruiken. In beide geslachten zullen steeds witten worden geboren naast andere vetstofkleurigen. Dit laatste afhankelijk van de te gebruiken tegenpartij en de aanleg van een bepaalde vetstofkleur die de witte paargenoot bezit. De witte kanarie is niet homozygoot te fokken, zij is steeds **heterozygoot**. Buiten haar witte verenkleed vererft zij tevens de latent aanwezige vetstofkleur. Ook al paren we twee witten onderling, dan nog treden er vetstofkleuren op. **We kunnen stellen dat de werkzame witfactor de werkelijke kleurfactoren maskeert.**

De dominant witfactor indien dubbel aanwezig werkt **letaal**. De mogelijkheid dat een andere nauwegekoppelde factor, deze letaliteit veroorzaakt is niet geheel onmogelijk.

De symboliek die we voor de aanduiding van de dominant-witfactor gebruiken is **CB +** en **CB**. **CB** wil zeggen **Carotinoide Beletter**, zij belet immers het optreden van de vetstofkleuren. Aan het gebruik van de hoofdletters weten we dat **CB** dominant is over **CB +**.

De mogelijkheden van de dom.witfactor ziet u hieronder geplaatst.

Meestal raadt men de paring wit x wit af, dit in verband met de niet-levensvatbaarheid van kiemcel als de witfactor tweemaal aanwezig is.

Er zijn echter legio liefhebbers die de letaalfactor verwaarlozen en toch de witten onderling paren. Men is de mening toegedaan dat het witpercentage in de nateelt hoger ligt en de vogels reiner wit zijn. Nu moet gezegd worden dat het optreden van letaliteit een theoretische kans heeft van 25%. Het kan heel goed mogelijk zijn dat er geen letaliteit optreedt. Het is immers altijd een **kansberekening** die we maken. Het kan heel goed gebeuren dat in een legsel in elke kiemcel **CB + /CB** aanwezig is. Maar het is niet uitgesloten dat zowel de man als de pop alleen gameten produceren met **CB**, met alle gevolgen van dien. De liefhebber is dan al te gauw geneigd om te menen dat het legsel onbevucht is. Het dubbel aanwezig zijn van **CB** is echter de schuldige. Het is helemaal niet denkbeeldig, dat buiten de intensiefactor en de dom.witfactor meerdere aan ons onbekende factoren letaal werken. Want zijn nu werkelijk alle z.g. onbevuchte legsel onbevucht??? Of heeft er een letale werking plaats gevonden?

Want waarom bij wisselbroed de ene pop een totale bevruchting, terwijl bij een andere pop het legsel maar gedeeltelijk is bevrucht?

Enkele vragen die een mooi uitgangspunt kunnen vormen voor een discussie op een verenigingsavond.

$$\frac{CB}{CB+} \times \frac{CB+}{CB+} = 50\% \frac{CB}{CB+} \text{ dominant-wit, } 50\% \frac{CB+}{CB+} \text{ vetstofkleurig.}$$

Paren we twee witten aan elkaar dan zien we het volgende gebeuren.

$$\frac{1.CB}{2.CB+} \times \frac{3.CB}{4.CB+} = \frac{1.CB}{3.CB} \text{ letaal, } \frac{1.CB}{4.CB+} \text{ en } \frac{2.CB+}{3.CB} \text{ wit, } \frac{2.CB+}{4.CB+} \text{ vetstofkleur.}$$

GRATIS ACHT

BRUCE CAMPBELL

1000
vogels in kleur

GEFOTOGRAFEERD
IN HUN NATUURLIJKE
OMGEVING

1000 vogels in kleur

Speciale prijs

69.50

Gebonden in het grote formaat van 23,
352 pagina's, geïllustreerd met meer dan 1000
Winkelprijs f 79,50.

De
sel

De

VOGELS OP ZICHT

Een compleet standaardboek

'1000 Vogels in kleur' is de Nederlandse gave van de *dit jaar* in Engeland en Amerika verschenen 'Dictionary of Birds in Color', dat werd samengesteld door de internationaal befaamde ornitholoog Bruce Campbell. Voor de Nederlandse vertaling en bewerking tekenden Chr. Walraven, M. de Groot en P. A. R. Rijnders - redacteuren van het maandblad 'ONZE VOGELS' - die bovendien aan het boek een register van Nederlandse vogelnamen toevoegden!

Een informatieve, alfabetische vraagbaak

Aan de illustraties gaat een uitvoerige inleiding van 90 kolommen tekst vooraf, met gegevens over verspreidingsgebieden, oorsprong en evolutie van de vogels, anatomie, wijze van naamgeving en over de indeling in soorten en families. Het omvangrijke tekstgedeelte ná de illustraties geeft in 375 kolommen een *alfabetische* beschrijving van de vogels, waarin zowel de wetenschappelijke als (voor zover mogelijk) de Nederlandse naam van iedere vogel vermeld wordt, alsmede het verspreidingsgebied, de biotoop, het signalement, het geluid, het voedsel én vele, nuttige gegevens met betrekking tot het *broeden!*

Een overrompend mooi fotonetwerk

In dit bijzonder fraai uitgegeerde boekwerk zijn voor de eerste keer meer dan 1000 vogels (gefotografeerd in hun natuurlijke omgeving) in werkelijk schitterende kleuren afgebeeld.

Voor deze gigantische opgave heeft een internationaal fototeam jaren gewerkt. Het resultaat is een *uniek* illustratief gedeelte van bijna 1000 pagina's, dat door het gebruik van kwaliteitspapier volledig tot zijn recht komt.

...n,
...oto's.

RESERVERINGSGOUPON

'1000 Vogels in kleur' is een zeer waardevol bezit voor elke vogelliefhebber. U gelooft het niet? U wilt het eerst zien? Dat kan! Vul nú deze antwoordcoupon in, doe hem in een envelop en stuur deze **ongefrankeerd** aan Shopping Service, Antwoordnummer 7239, Amsterdam. U ontvangt dan dit standaardboek thuis voor een gratis, **vrijblijvende** kennismaking van 8 dagen!

Naam: _____

Adres: _____

Woonplaats: _____

Als u het bij die gratis kennismaking wilt laten, dan stuurt u het boek uiterlijk de 8ste dag van de kennismakingsperiode ongefrankeerd terug aan Shopping Service (in de oorspronkelijke verpakking).

Als u '1000 Vogels in kleur' behoudt, ontvangt u een korting van f 10,- op de winkelprijs van f 79,50 en wordt het boek uw eigendom voor slechts f 9,50 ineens en vier gemakkelijke maandelijkse termijnen van f 15,- elk. Shopping Service rekent niets extra voor termijnbetaling en neemt ook alle kosten voor verpakking en verzending voor haar rekening.

PSEUDOTUBERCULOSE

Daar het nogal eens voorkomt dat vogelliefhebbers te maken hebben met vogelziekten, wilde ik in dit artikel de lezers de schade mededelen die ik in 1974 geleden heb in mijn volières ten gevolge van pseudotuberculose en de maatregelen die ik genomen heb om deze ziekte te bestrijden.

De bedoeling van dit artikel is om mijn ervaring met pseudotuberculose kenbaar te maken en vooral om voor degenen die misschien met deze ziekte te maken krijgen kostbare tijd te winnen tussen de diagnose en de verstrekking van het geneesmiddel. Als liefhebber van het kweken van hybriden van kanarie x wildzang, kanarie x troop en wildzang onderling begon ik welgemoed na de goede resultaten van 1973, een 30-tal bastaarden waarvan één (sijs x barsijs) het kampioenschap van mijn vereniging mocht behalen, aan het nieuwe seizoen. In mijn volières waren aanwezig een 15-tal kleurkanariepoppen, 3 puttermannen, 4 sijsmannen, 2 groenvinkmannen, 1 kneuman, 1 saffraanvinkman, 1 mozambiquesijsman, 1 barsijspop, 1 goudvinkpop en 2 groenvinkpoppen.

Half april werden de nestkastjes opgehangen en voor andere nestgelegenheden gezorgd. De kweek in het nieuwe seizoen kon beginnen. Binnen enkele weken waren 10 kanariepoppen aan het broeden en ook een groenvinkpop had reeds een nest gemaakt. Maar toen begon de narigheid. Binnen een tijdsbestek van een week waren 8 kanariepoppen dood. De poppen die ogenschijnlijk tot voor kort nog in goede conditie verkeerden, flinke eitjes en nestjes van 5 en 6 waren geen bijzonderheden, waren sterk vermagerd en ingevallen. Wat te doen om eventueel de overige vogels te redden? Als lid van de Nederlandse Bond van vogelliefhebbers belde ik het Bondsbureau te Bergen op Zoom. Men adviseerde mij contact op te nemen met het Centraal Diergeneeskundig Instituut, Oude Rijksweg 43 te Doorn, tel. 03430 - 36 41. Daar adviseerde men mij een paar vogels per express op te zenden. Binnen enkele dagen zou ik dan de uitslag kennen. Ik verzond 3 vogels en na 2 dagen werd mij telefonisch medegedeeld dat mijn vogels waren gestorven aan pseudotuberculose en dat tussenkomst van een dierenarts gewenst was. Schriftelijke informatie zou later volgen.

De volgende dag kreeg ik de rekening van het onderzoek (f 11,60 incl. B.T.W.) en een begeleidend

schrijven, waarin het volgende vermeld stond: „De ziekte pseudotuberculose wordt veroorzaakt door een bacterie, die ontstekingshaarden in lever en milt veroorzaakt. De infectie komt voor bij vogels, zoogdieren (voornamelijk knaagdieren) en ook bij de mens, zodat wij u aanraden direct contact met zieke dieren te voorkomen. Eenmaal aangetaste dieren kunnen het best uit de volière worden verwijderd. Het verdient aanbeveling om, in overleg met uw dierenarts, de overige vogels aan een behandeling te onderwerpen.”

Na dit advies begon ik dus met het opbellen van een dierenarts, maar deze bekende mij in zijn 7-jarige praktijk nimmer gehoord te hebben van pseudotuberculose, doch hij verzekerde mij navraag te doen. Ik belde nog 2 dierenartsen, maar het resultaat was hetzelfde: nooit van gehoord meneer! Een paar dagen later belde de eerstgeraadpleegde arts op en vertelde mij dat hij contact had gehad met de Faculteit der Dierengeneeskunde der Rijksuniversiteit te Utrecht, Afdeling Ziektekunde Bijzondere Dieren en hier had men hem geadviseerd om 2 à 3 weken oxytetracycline door het drinkwater te verstrekken. Dit geneesmiddel heb ik bij hem opgehaald. Het kostte f 12,50.

Oxytetracycline wordt via het drinkwater toegediend (een theelepel op 1 liter drinkwater) omdat dit de meest bruikbare methode voor vogels is, die niet door de eigenaar zelf kunnen worden behandeld en voor grotere groepen dieren (o.a. vogels in volières). Aangezien vogels goed ontwikkelde smaakzintuigen hebben, is het medicament zoveel mogelijk smaakloos. Het badwater werd verwijderd. Het nadeel van deze methode is natuurlijk de onnauwkeurigheid. Men kan niet nagaan of iedere zieke vogel wel drinkt. Maar het resultaat was fantastisch. Een vogel is nadien nog gestorven. Wel ben ik tussen de bedrijven door, dus tussen de diagnose en de verstrekking van het medicament, nog verloren 2 sizen, 1 goudvink, 1 saffraanvink, 1 mozambiquesijs, 1 putter, 1 groenling en 4 kanariepoppen. De symptomen waren: sterke vermagering, diarree. De vogels waren lusteloos, zaten met opgezette veren en met de kop onder de vleugels. Alle waren binnen 2 à 3 dagen dood.

Omdat het geval mij bijzonder interesseerde heb ik ook zelf contact gezocht met de Faculteit der Diergeneeskunde om iets meer van deze ziekte te weten

BIJ VOGELS

C. J. v. Vorstenbosch.

te komen. Men was zeer behulpzaam en stuurde mij een referaat, waarin beschreven staat, de studie die gemaakt is omtrent de incubatietijd (tijd tussen de besmetting en het uitbreken van de ziekte). Bovendien mocht ik ontvangen: Het Diergeneeskundig Memorandum, negentiende jaargang no. 6, 1972. In dit nummer worden de ziekten der volièrevogels behandeld. Over pseudotuberculose staat het volgende te lezen: „Infecties met *Pasteurella pseudotuberculose* komen regelmatig voor bij kanaries en andere zangvogels. Daar deze vogels vaak in buiten-volières worden gehouden is het gevaar voor besmettingskans groter, nl. door verontreiniging van voedsel of van de bodem door muizen (in mijn geval zal dit wel van toepassing zijn geweest, daar ik in de wintermaanden veel last van veldmuizen heb gehad) of zelfs ratten, terwijl bovendien de omstandigheden een uitbraak kunnen vergemakkelijken. Deze omstandigheden kunnen zijn: stress bij grote bevolkingsdichtheid, verzwakking door koude, slecht voer, slechte ventilatie en worminfecties. De infectie komt veelal tot stand door opname van ziektekiemenperos. Darmzweertjes kunnen zich ontwikkelen van waaruit de infectie zich vooral nestelt in milt en lever. De longen zijn ook vaak aangetast. Klinisch is de ziekte niet als zodanig te onderkennen. Soms sterft een dier acuut, soms is het enkele uren tot enkele dagen ziek.

Om deze en andere ziekten te voorkomen dient men aan de huisvesting en verzorging grote aandacht te besteden.

De huisvesting moet aan een aantal principiële eisen voldoen:

1. Er moet voldoende frisse lucht zijn, echter zonder dat de dieren in de tocht zitten.
2. De kooi dient een lichte plaats te krijgen, zonder dat de dieren de gehele dag aan de brandende zon worden blootgesteld.
3. Voldoende ruimte is noodzakelijk om de lichaamsconditie op peil te houden en stress door onderlinge conflicten te beperken.
4. Een droge omgeving draagt bij tot voorkomen van plekken waar schimmels kunnen woekeren en parasieten zich kunnen handhaven en ontwikkelen.
5. Een omgevingstemperatuur van 18°C wordt voor parkieten en kanaries als het optimum be-

schouwd. Koude kunnen beide diersoorten vrij goed doorstaan, maar dan moeten zij kunnen beschikken over een tochtvrije ruimte, waar ze beschutting kunnen vinden.

Verder worden een aantal van de meest voorkomende fouten genoemd, nl.:

1. Gebrek aan lichaamsbeweging door een te kleine kooi.
2. Vervuiling van de kooi en de daarbij behorende uitrusting.
3. Voer- en drinkbakken moeten gemakkelijk te bereiken zijn en zo worden opgesteld dat de vogels er vanaf hun zitstukken geen uitwerpselen in kunnen deponeren.
4. Schilderen van kooien met loodhoudende verf.
5. Plotselinge afkoeling en sterke temperatuurschommelingen moeten worden vermeden, daar zij aanleiding kunnen geven tot verminderde weerstand en tot longontsteking.
6. Sterke en onregelmatige variaties in het aantal uren dat de dieren in het licht zitten.
7. Zitstukken te glad of te dun. Geven aanleiding tot het doorgroeien van de nagels en van eelt onder de voetzooltjes.
8. Voorraad voedsel mag niet verontreinigd zijn met ontlasting van muizen of ratten en mag niet mijterig of verschimmeld zijn.
9. Het drinkwater moet dagelijks ververs worden, anders raakt het verontreinigd door de uitwerpselen.
10. Nat groenvoer geeft aanleiding tot diarree.
11. Bloedluis uit uw volière houden. Kunnen infecties overbrengen.

Houdt men bovenstaande zaken goed in de gaten dan zullen de vogels steeds in goede conditie blijven en minder vatbaar zijn voor vogelziekten, zoals o.a. pseudotuberculose, ten gevolge waarvan mijn vogelbestand met 60% verminderde en een verloren seizoen veroorzaakte. Slechts 5 bastaarden werden gekweekt. Eén ervan, kneu x kanarie, behaalde als pleister op de wonde het derby-kampioenschap.

Geraadpleegde literatuur:

Diergeneeskundig Memorandum 19de jaargang no. 6 1972: Dr. P. Zwart; incubatietijd van pseudotuberculose, Referaat van Wijk.

PIETPRAAT

ORANJEROODBRONS

door J. Kuiper

foto W. D. H. Spijker

De standaard zegt over oranjeroodbrons het volgende: de oranjeroodbrons moet minimale fijne smalle korte streepjes bezitten, zover mogelijk in de flanken doorlopend. Deze streepjes moeten evenals de vleugel en staartpennen diep zwart van kleur zijn (maximaal pigment). Snavel, pootjes en nagels (de hoorndelen) zeer donker van kleur tegen zwart aan. Een diep warme oranjerode bijkleur zo egaal mogelijk over het lichaam verdeeld; een normale intensiefactor is bij deze vogel vereist. Het goede heldere gloeiend warme type gaat voor het matte rokerige type, die vaak ook een nogal bruine indruk geeft.

Voorkomende fouten: brede en lange strepen op de rug, bruine contouren naast de strepen, ontbreken van flanktekening, hoorndelen te licht, witte nagels, bijkleur niet helder of vlekkelig, licht in flanken en broek, melig in de rug.

Alhoewel van deze „bronzen” ieder jaar toch een vrij groot aantal exemplaren op tentoonstellingen wordt aangeboden zijn er toch maar erg weinig die praktisch geheel voldoen aan de gestelde standaard-eisen. Over het algemeen zijn de pigmentstreepjes niet fijn genoeg, de bijkleur is lang niet altijd egaal of niet diep genoeg en 80% van de aangeboden vogels heeft niet de vereiste helderheid. Daar is natuurlijk iets aan te doen. Wanneer u twee grofgestreepte exemplaren aan elkaar paart kunt u eigenlijk geen fijnbestreepte exemplaren verwachten! Het is dus zaak om in deze kleurslag de grofgestreepten als kweekvogel te mijden, wanneer de flanktekening onvoldoende wordt of verdwijnt heeft u echter een grofgestreepte nodig om dit manco te herstellen. Over kleuregaliteit kunnen wij

lang redetwisten, of we er nu lang of kort over praten, het is de inzender die de schuld daarvan moet dragen. Ongeacht welke kleurstimulans er wordt gebruikt, de dosering moet altijd precies gelijk zijn en regelmatig toegediend worden. Wanneer de kleurstof is verwerkt in het krachtvoer en de vogel eet daar de ene dag wel van en de andere dag niet ontstaat al een oneffenheid in de kleur, het lijkt dus verstandiger om een kleurstof te gebruiken die in water oplosbaar is. Alle kleurkanaries drinken op z'n tijd, als in dat drinkwater de kleurstimulans zit neemt de vogel gelijktijdig die stimulans op. Vanzelfsprekend drinkt de ene vogel wat meer als de ander, een puur „menselijke” eigenschap! Het hangt van de gebruikte kleurstof af of het mogelijk is de vogels na de rui te taxeren op de sterkte van de roodfactor die ze bezitten, het is mogelijk om een vogel die van nature een matige roodfactor bezit egaal oranjerood op de tentoonstelling te brengen. Hij of zij zal dan toch worden verslagen door de vogels die van nature een sterke roodfactor bezitten! Deze zullen een diepere oranjerode tint laten zien. De eerste rui is een jeugdruï, dat houdt in dat de slag en staartpennen niet gewisseld worden. Deze moeten wel dezelfde kleur bezitten als de wel gewisselde contourveertjes, het is dus zaak om erg vroeg te beginnen met het verstrekken van kleurstimulans, eigenlijk vanaf de dag dat de jongen uit het ei kwamen. Indien u dat niet doet zullen de pennen onvoldoende doorgesleurd zijn! Het is natuurlijk mogelijk om in een later stadium deze pennen te trekken, uit esthetische oogmerken prefereer ik de eerste methode. Tja, en dan die helderheid. Het pigment is mooi fijn, de roodfactor goed en toch zijn de vogels die u heeft gefokt niet helder! Wat moet ik daar nu mee hoor ik u verzuchten. Wat u daar mee moet? De blauwfactor infokken! Probeer een staalblauwe te pakken te krijgen met een scherpe oranjerode aanslag. Deze staalblauwe zal als hij kwalitatief behoorlijk is (afgezien van de aanslag) de dubbele blauwfactor bezitten. Gepaard aan een oranjeroodbrons man of pop zullen de kinderen een lik van die blauwfactor meekrijgen en daar verschijnt dan opeens de vereiste helderheid. De blauwfactor heeft naast zijn bruinverdringend vermogen ook nog een kleurverhelderende werking, deze beide mogelijkheden mogen en moeten we benutten in de kweek van oranjeroodbrons, we zouden dom zijn als we dat niet deden. De blauwen die u onvermijdelijk uit deze paring verkrijgt zullen als TT-vogel niet zo veel voorstellen, als kweekvogel echter wel. Meligheid is bij alle intensieve vogels een fout, bij vogels met een oranjerode grondkleur is dan ook het geringste spoortje meligheid onmiddellijk te constateren, de keurmeesters houden daar echter rekening mee. Ik moet u bekennen dat ik in al die jaren nog nooit een intensieve oranjeroodfactorige vogel gezien heb zonder een tikkeltje meligheid. Het lijkt redelijk u te adviseren om bronzen met bonte hoorndelen in de kweek te mijden als een ziekte tenzij u niet anders kunt. Deze bontvorming kunt u al bekomen uit twee gave ouders, laat staan dat een der oudervogels hier al mee behept is. In de volgende pietpraat zal ik met u de zilverbruine behandelen. TOT DAN!

usel

De

moeilijk te missen tijdens de kweek...

Als jonge vogels voorspoedig moeten groeien, dan is het noodzakelijk, dat de juiste voedingsgrondstoffen daarvoor aanwezig zijn. Naast het zaadmengsel als basisvoeding hoort CéDé eivoer dagelijks aan uw kweekvogels verstrekt te worden.

De controle van al onze produkten hebben we in handen gelegd van Dawe's Laboratories, Chicago U.S.A., St. Niklaas, België.

CéDé vogelvoeders

Tilburg, Langestraat 104, Tel: 013-423156

STERKE GELIJKENIS MET HUISMUS

De ringmus

Hoevelen onder u zal het ooit zijn opgevalen, dat zich bij de huismussen vaak een andere mussoort heeft aangesloten. Toegegeven, bij een oppervlakkige aanblik van de stoeiende rakkers is het moeilijk hier die andere soort tussen te ontdekken. Dit te meer daar ze erg veel op elkaar lijken. Met die andere soort bedoel ik namelijk de ringmus.

Is het kostuumpje van het mannetje en vrouwtje van de huismus verschillend, bij de ringmus is dit niet het geval. Beide seksen hebben eenzelfde verpakje, dat ook nog zeer veel gelijkenis vertoont met dat van een mannetje-huisumus.

Het kruintje van de ringmus is echter diep donkerbruin van kleur. Zij heeft een zwarte vlek midden in de witte wang- en oorstreek. Het wit om de hals vormt bijna een ring, waaraan het vogeltje dan ook z'n naam heeft te danken. Ook zijn de ringmussen (ook wel: boom-, berg-, regen- of veldmus en ringeltje genoemd) kleiner en slanker dan de huismussen.

Broeddrijf

De ringmussen zijn op geen stukken na zo algemeen als hun volle neven en ook niet zo gebonden aan de menselijke woningen. Zij vertonen een grotere voorkeur voor open landschappen met bodem. Het liefst nestelt de ringmus dan ook in holle bomen, alhoewel ook genoeg wordt genomen met muurgaten, nestkastjes of een geschikte plek onder een dakpan. Het nestje, een slordig bouwseltje, is iets kleiner dan van de huismus en wordt gemaakt van stro, hooi, gras, stukjes touw, veertjes enz. Het broeden

geschiedt liefdevol door beide partners en het duurt twee weken voordat de jongen uit het ei komen. Al na zo'n veertien dagen krijgt het kroost genoeg van de ouderlijke zorgen en trekt reeds op zeer jeugdige leeftijd het vrije vogelleven in. Van dit verbreken van het kortstondige gezinsgeluk trekken de ouders zich trouwens geen zier aan en beginnen direct met het tweede broedsel. Deze toch drukke en zware bezigheid maakt het echtpaar niets uit, want weldra wordt dit tweede door een derde en vaak zelfs door een vierde broedsel gevolgd.

Kompleet nozemkabaal

Nuttig zijn de ringmussen nu niet direct, maar bij lange na niet zo schadelijk als hun meer bekende neven. Allerlei zaden, waaronder ook onkruidzaden, worden door de ringmus geconsumeerd. Als groot pluspunt geldt wel dat de veldmus massa's schadelijke insecten naar binnen werkt.

Het gezang van het ringeltje heeft niet veel om het lijf en is meer een samenraapseltje van tjielpende en kwetterende geluidjes. Het klinkt wel iets hoger dan dat van de huismus. Wat de ringmus in ieder geval wel met de huismus gemeen heeft, is de levendigheid. Wanneer een troep ringmussen op een gemaaid hooiveld neerstrijkt om op het uitgevallen zaad te azen, dan heerst er een compleet nozemkabaal.

Slaapvluchten

Een aardig of tragisch voorval vermeldde M. de Jong in de Ned. Jager n.a.v. een artikelje in British Birds.

„In mei 1969 zag een automobilist in Enge-

land een ringmus fladderend op de weg zitten. Toen hij de bewuste plaats naderde, vloog de vogel weg maar er bleek tevens nog een dood exemplaar te liggen. De chauffeur stopte en ging het lijkje observeren op een afstand van ca. tien meter. Vrijwel direct keerde de ringmus terug en begon rond de dode vogel te draaien, af en toe de vlerkjes even op en neer bewegend. Met tussenpozen van enkele seconden probeerde het met het dode lichaam te paren, om dan de ronddraaiende beweging te hervatten." Ditzelfde heb ik enkele jaren geleden waargenomen bij een huismus. Waarschijnlijk komt zo'n voorval wel vaker voor, tenminste

wanneer het dode wijfje door toeval in de inviteerhouding is komen te liggen. Vooral duivenjagers die met lokkers werken zullen dergelijke waarnemingen niet verwonderen, daar zij vaker hebben ervaren dat een houtduif met zo'n lokker trachtte te paren.

Ringmussen kan men het gehele jaar door waarnemen daar ze gedeeltelijk stand- en zwerfvogels zijn. Evenals bv. de kraaien vormen ook de ringmussen echter slaapgezelschappen en houden zogenaamde slaapvluchten. Een groot aantal trekt echter half september weg om in februari terug te keren.

404 INSECTICIDE doodt insecten ONSCHADELIJK / GIFVRIJ

ER *SCHIJNEN* NOG
VOGELS *TE ZIJN* DIE GEEN
VETTE KORREL

ALS VOER KRIJGEN.
DOE DAAR IETS AAN.

VOOR ALLE SPREEUW-
EN LIJSTER ACHTIGEN,
MERELS', BEO'S, ETC.

PRIJS F. **2,95** PER KG

* UW HANDELAAR HEEFT HET.

VETTE KORREL

Import:

Vic van Heeswijk Veghel Sluisstraat 41
Postbus 63 Telefoon (0 4130) 6 40 59

Het nieuwe
NESTMATERIAAL
voor kanaries en
alle tropische vogels

VISKO

Heeft u het nieuwe VISKO nest-
materiaal al eens gebruikt voor uw
kanaries of tropische vogels?
Wist u al dat dit beslist

LUISVRIJ

materiaal is en ook niet om de
pootjes kringelt!

Vraag het uw vakhandelaar!

Fauna vit

Sabri Oosterhout Nb.

HET *natuurlijke* CONDITIE-TONICUM VOOR VOGELS

G. M. ESSENBERG

FOKERVERING MET DE DACELO GIGAS

Deze vogels behoren tot de onderfamilie BOS-IJSVOGELS, die samen met de onderfamilie VIS-IJSVOGELS tot de familie IJSVOGELS behoren. De ijsvogels behoren weer bij de orde van de Scharrelaars Coraciiformes.

De Kookaburra's komen voor in het Oosten en Zuiden maar soms ook in het Westen van Australië. Deze vogels zijn ook niet speciaal gebonden aan het water, zij leven nl. ook in de bossen, hooggebergten, maar ook in de parken bij de mensen vertoeven zij gaarne. Zij voeden zich met reptielen, insecten, slangen, e.d., die zij eerst doden en daarna verorberen. Vaak plunderen zij ook de nesten van vogels waaruit zij dan gaarne de eieren en jongen stelen. Al met al, geen vogels om bij kleinere soorten te houden.

Door hun eenvoudige kleur zijn het geen opvallende vogels en ook moeilijk van elkaar te onderscheiden. Zij meten ongeveer 42 tot 47 cm. Zij zien er als volgt uit:

De kop tot achternek witachtig, deze kleur loopt ook via de ondersnavel tot aan de anaalstreek. Bovenop de schedel van snavel tot achterkop een van licht naar donkerbruine streep, hij bezit donkerbruine tot zwarte teugels; de rug en de vleugels zijn donkerbruin, met op de vleugels hier en daar wat blauwe vleugeldekveren. De stuit is blauwachtig bij de man, dit is echter zeer moeilijk te zien.

De onderste staartpenen zijn wit met een donkere schubtekening; de bovenste staartpenen zijn donkerbruin met een horizontale zwarte streeptekening. In het wit van de kop is een bruine schubtekening waarneembaar. Het vrouwtje is wat bruiner op de kop, mist de blauwe stuit en de kleur van de vleugeldekveren zijn witachtig. Beide hebben een nogal forse snavel, waarvan de bovensnavel zwart en de ondersnavel beekkleurig is.

De naam „LACHENDE HANS" danken zij aan het vreemde geluid dat aan lachen doet denken. Het geluid dat ver in de omtrek te horen is komt als volgt over: „Koo - hoo - hoo - hoo - hoo - hoo - ha - ha - ha - ha - ha - ha - ha - ha - ...", vaak begint dit geluid zacht, snel opladende tot zeer hard en langzaam tot zacht afnemend tot het einde, meestal in verschillende toonhoogten. Dit geluid behoort ook tot het voortplantingsritueel wat dan als volgt plaats vindt:

Eerst voorziet de man zich van een lekker hapje en met een volle snavel begint hij dan te lachen, eerst heel zacht, langzaam aanwakkerend tot hard wat dan plotseling ophoudt.

Daarna nog eens en nog eens. Ook het vrouwtje begint dan te lachen en toenadering te zoeken bij het mannetje. Zit zij eenmaal naast hem, dan wordt zij snel gevoerd met de lekkere hap die hij nog steeds in de snavel had. Daarna begint het geluid opnieuw, nu beiden met hoog opgeheven snavel. Het is een fascinerend geluid. Nadat zich dit enkele malen herhaald heeft volgt de paring.

Daarna gaan beide vogels op zoek naar de juiste nestgelegenheid. Vaak gebruiken zij holle bomen, maar ook nesten van boomtermieten gebruiken zij gaarne: deze worden dan wat uitgehakt met hun forse snavel. Nestmateriaal bezigen ze niet.

In Diergaarde Blijdorp gebruikten zij een bloembak, die gevuld was met grint en overdekt met een boomstronk. Zij maakten hierin een kleine uitholling.

Enkele dagen later werd het eerste ei gelegd wat mooi wit van kleur was. Om de andere dag werden er nog twee eieren bij gedeponneerd. Beide vogels broeden om beurten.

Na 25 dagen kwamen ze uit, ook weer om en om. Nu brak er een drukke tijd aan want de jongen

KOOKABURRA'S

aten natuurlijk alleen maar levend voer. In het begin aten zij wat meelwormen en kleine krekels, daarna sprinkhanen en jonge muisjes die geheel in de jongen gepropt werden.

Beide ouders waren zo de gehele dag met hun jongen in de weer en op een gegeven ogenblik aten ze wel zo'n 100 jonge muizen per dag. Toen zij wat groter werden krijgen zij ook wat kleinge-maakte eendagskuikens.

Toen ze 18 dagen waren gingen de ogen open en toen wilden zij snel wat van de omgeving zien. Zij kropen dan ook vaak aan de rand van het nest om te kijken waar vader en moeder bleven met hun lekkere hapjes; kregen zij hun ouders te zien dan begon het span te schreeuwen van ongeduld, ook al wat lachende geluidjes makende.

Toen ze een volle maand oud waren verlieten ze het nest; de eerste dagen werden zij nog bijgevoerd door hun ouders, maar na een week aten zij al zelfstandig.

Nadat ze 17 dagen uit het nest waren, begon ma weer aanstalten te maken voor een volgend broedsel, zij legde weer drie eieren, die nu door beide ouders, maar ook door de jongen vaak bebroed werden. Een heel leuk gezicht was dat, heel dat spul in dat nest te zien.

Ook begonnen de jongen nu vaker te lachen en zo kon het gebeuren dat het hele span zat te lachen.

Ook het tweede legsel kwam uit en de oudste jongen keken gelukkig niet naar deze kleintjes om. Deze jongen groeiden ook weer voorspoedig op. Daarna gingen de oude vogels in de rui, zodat er niet meer aan broeden gedacht werd, maar dat is normaal na twee broedsels, want ook deze vogels moeten hun rust hebben om het volgend jaar weer fris te kunnen beginnen aan een nieuw fokseizoen.

BELANGRIJKE MEDEDELINGEN

Vraag en Aanbod

Vanwege de extreme verhogingen van de papierprijzen, verhoging drukkosten en een verhoging van 33 % van de PTT-tarieven, dienen de tarieven voor de advertenties in VRAAG EN AANBOD te worden verhoogd.

Deze luiden met ingang van 1 februari 1975 als volgt: f 7,50 tot 100 letters. Boven 100 letters kost elke letter 10 cent meer. Voor advertenties met een zakelijk karakter zijn tarieven en verdere inlichtingen verkrijgbaar op het bondsbureau. Wij verzoeken u dringend met deze nieuwe tarieven rekening te houden.

Van de redactie

Denkt u nog aan onze rubriek „De Volière van de maand” en „Mijn kweek met Afrikaanse prachtvinken”? Uw bijdragen worden ingewacht op het redactieadres Postbus 74 te Bergen op Zoom.

Keurmeesters

In het verslag over de bondskampioen heeft u kunnen lezen dat er weer een aantal leden met goed gevolg het examen voor keurmeester heeft afgelegd. Op hun beurt verzochten zij ons aan allen die hebben bijgedragen tot dit voor hen mooie succes hun welgemeende dank over te brengen. Heren docenten maar ook afdelingsbesturen waar de aspiranten hun bijzittingen mochten houden hartelijk dank.

Afd. Tropen etc. De navolgende keurmeesters hebben zich op eigen verzoek van de keurmeesterslijst laten schrappen: J. A. H. van der Brugge uit Nijmegen, H. C. van Oorschot uit Pernis en B. M. Slagers uit Enter. Heren hartelijk dank voor hetgeen u in het belang van de liefhebberij heeft verricht.

De heer W. J. Velt te Rhooen is thans telefonisch bereikbaar onder nr. 01890 - 66 58. J. de Roos (kleurkanaries), is verhuisd naar Barklaan 2 te Zwaagwesteinde.

Keurmeester Kieviets (zangkanaries) is voor het seizoen 1975/76 volgeboekt.

Overleden: Op 5 januari jl. is te Den Haag plotseling overleden A. van Leeuwen, in leven keurmeester kleurkanaries. Wij verliezen in hem een gewaardeerd keurmeester welke op zijn eigen bescheiden wijze zeer veel werk heeft verricht voor de liefhebberij in het algemeen en onze organisatie in het bijzonder. Wij wensen zijn vrouw en kinderen veel sterkte met dit verlies.

Kodenummers afdelingen

Er blijkt nog al eens misverstand te zijn over het kodenummer van de afdelingen. Ter verduidelijking zij opgemerkt dat dit kodenummer bestaat uit 1 letter en 1 of 2 cijfers. Voorbeeld: Afdeling Bilthoven heeft kodenummer B 21, afdeling Musselkanaal M 6.

Vervolg op pag. 94

DE VOLIÈRE VAN DE MAAND

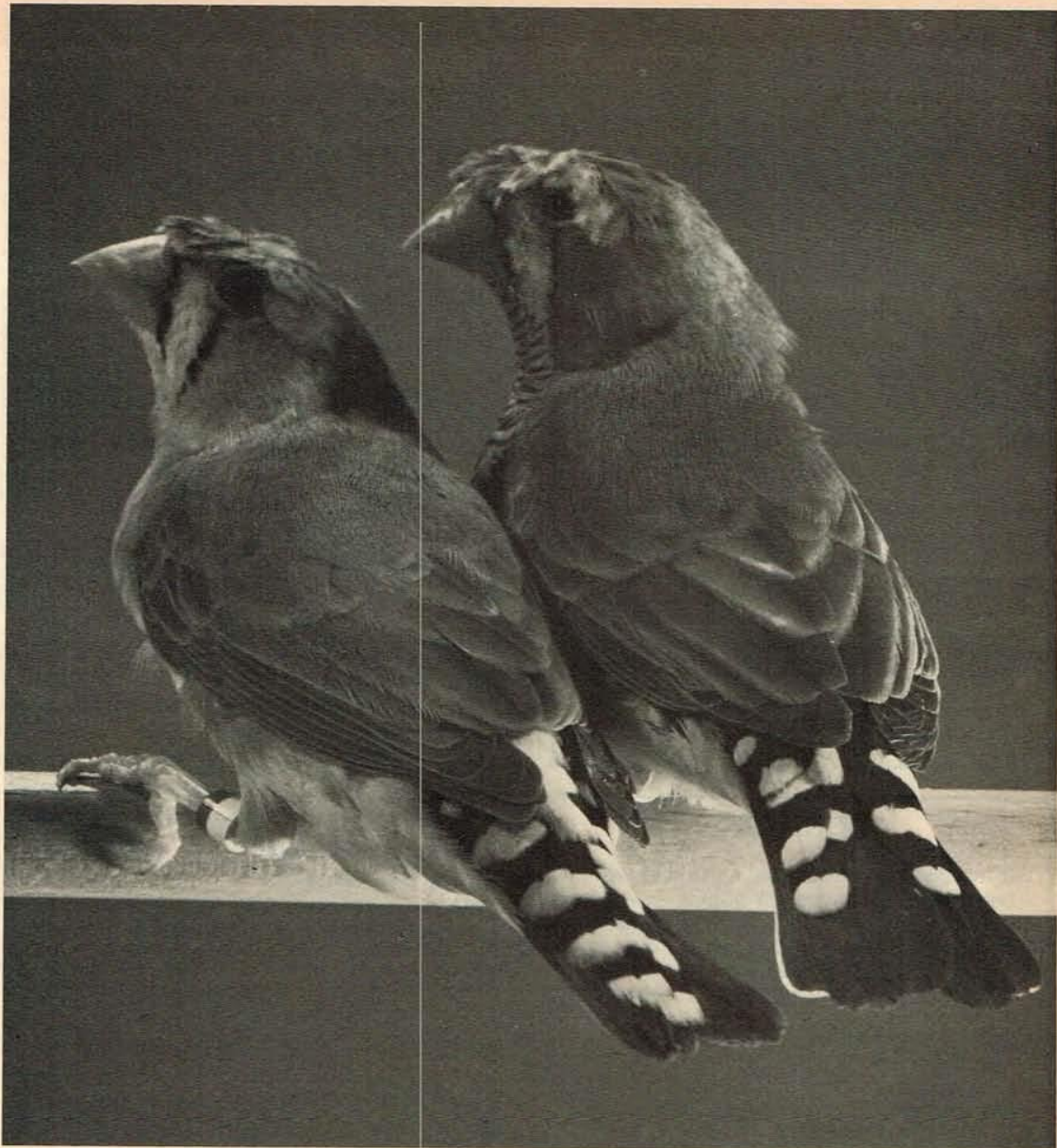
A. Oudenbroek.

Bij het lezen van het decembernummer, aangekomen bij de volière van de maand, dacht ik: Dit is spekkie naar mijn bekkie want als er iets is waar je wat van leert in onze prachtige hobby, dan is dat naar mijn mening: De ervaring van andere vogelliefhebbers in bijv. de bouw van de volière, de beplanting en de vogels die er in huishouden, kortom de ervaring-krabbels van vogelliefhebbers. Om daar nu iedere maand een stukje over te publiceren vond ik een geweldig idee want zo als een oud spreekwoord zegt: „Twee weten er meer dan één”. Dan zal ik nu maar mijn ervaring op papier gaan zetten, want daar gaat het in deze rubriek uiteindelijk om. Om te beginnen heb ik een buitenvolière met de afmeting van $7\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ mtr. waarvan aan een lange kant en aan een korte kant het dak is afgedekt met plastic golfplaten, zodat een L-vormige strook ontstaat van 1 mtr. breed. Maar laten wij bij het begin beginnen. Ik ben begonnen met een muurtje rondom te metselen van gevelsteen, 2 lagen hoog, daarop een geraamte van $2'' \times 3''$ oftewel tweeën en drieën. Dit twee meter hoge geraamte werd, voordat het in elkaar werd gespijkerd, voorzien van een laag carbolineum. En dan opeens staat dat geraamte daar (nu kan ik wel verklappen dat je op dat moment het liefst het gaas en de inboedel er op en in zou willen toveren). Maar nog even geduld, nu eerst het volièregaas er op, let er vooral goed op dat er geen linkers in het gaas zitten want het kost je de nodige moeite om die er weer uit te krijgen. Nu zit het gaas er op dus kan worden begonnen met de inrichting van de volière.

Ik heb, zoals te zien is op de foto, een vijvertje met een waterval (opgebouwd uit Flexstones) waar de

vogels naar hartelust in baden en waar zij ook uit drinken. Een paar maal per dag sproeit er gedurende een half uur wat schoon water in de vijver om het oppervlaktewater te reinigen (het overtollige water loopt via een overloop in het riool). Er zit ook vis in de vijver en er is rekening gehouden met waterplanten om een zo goed mogelijk biologisch evenwicht te krijgen. Dan komt de beplanting, hierin ben ik gelukkig bijgestaan door wat vrienden die van indeling meer kaas hadden gegeten dan ikzelf. En dan is daar het grote moment waar je al die tijd naar uitgekeken hebt. De inmiddels aangekochte vogels kunnen, nadat alles droog, dicht en beplant is, de volière in! Na gedane arbeid kun je er dan niet genoeg van krijgen om naar dat levendige vogelvolkje te kijken. Eerst zijn ze nog wat onwennig, maar al gauw begint de ontdekkingsreis door de volière, van de vlierstruik naar de hulst, dan naar de bruidssluier over de liguster naar de rododendron. Inmiddels hangen de Mozambiquesijsjes ondersteboven aan het gaas als waren het acrobaten, maar ook zij duiken in het groen en nemen bezit van de liguster. De putters, vinken, sijsen, jacarinvinken, kroonvinken en indigovinken hebben het best naar hun zin, ja van de putters mocht ik zelfs al 12 jonge vogels ringen, die ik helaas niet naar een TT mag inzenden. Ook de groenvinken gaven mij jongen die inmiddels weer bij andere liefhebbers zijn ondergebracht. Deze volière is nu drie jaar oud maar nog nooit heeft hij mij één minuut verveeld want het hele jaar door is er in een volière wel wat te doen. Dit was nu mijn relaas en ik wil besluiten met: Al is de volière nog zo klein, VOGELS HOUDEN BLIJFT STEEDS FIJN.

DE GEKUIFDE ZEBRAVINK

door D. J. v. d. Molen, met foto's van G. Oppenborn

Jawel, het is zo, U hebt het bovenstaande goed gelezen. Sinds twee jaren is de kuifvorm van de zebra vink in ons land aanwezig en gekweekt. Reeds jarenlang hebben de meeste van onze gedomesticeerde vogelsoorten ook de kuifvorm laten zien, echter bij ons zebra vinkje was deze vorm nog niet voorgekomen. Wel zijn er af en

toe berichten opgedoken dat er zebra vinken met kuif zouden zijn, op T.T.'s zijn ze echter nimmer te zien geweest. Een enkele maal is er wel een zebra met kuif geshowd, dit bleek dan echter steeds een bastaard te zijn van zebra vink met een andere gekuifde vogelsoort, meestal een Jap. meeuwtje. Deze bastaarden bleken

Voor alle soorten vogels

VERKORT DE RUI-TIJD
BEVordert DE BROEDRESULTATEN
VERHOOGT HET WEERSTANDSVERMOGEN
HERGEEFT DE VOGELS HUN ZANG EN
VEDERPRACHT

EEN HOLLEY PRODUCT - POSTBUS 109 - DELFT

VERKRIJGBAAR IN ALLE

dieren - speciaalzaken

EDELCHEMIE B.V. PANHEEL
vecht voor een schoner milieu

Fabriceert: NEOFLEX-E-3-X, de beproefde frisse INSECTENDODENDE verf voor uw hokken, volière, broednesten etc. Het gebruik van insecticide is 100x minder.

Nu ook verkrijgbaar via uw vereniging

NEVEX het nieuwe spuitmiddel op basis van Pyrethrum. Niet schadelijk. In flessen van 1 liter.

Bel ons op:

telefoon 04756 - 21 19 of 04748 - 13 06.

"VERAKA"

Specialiteit in tentoonstellingskooien voor pelsdieren, pluimvee en vogels - Voorfronten in alle maten - Tevens opvouwbaar kooien voor honden, katten, duiven, papegaaien etc.

Bondskooien - Hooiruiven - Voerbakjes

Alles gepuntlast - 100% service.

"VERAKA"

Markstraat 17 - Telefoon 01693 - 1448
Terheijden N.Br.

Wij hebben regelmatig voorradig duizenden tropische vogels
Pracht vinken - Parkieten
Duiven - Kanaries - Papegaaien
Grote Parkieten

Wij importeren „Quiko”, spec.
Opfok en Conditievoer voor alle vogels!

Vogelhandel „**BENNY SLAGERS**”

Dorpsstraat 79 - Enter (Ov.)
Telef. 05478 - 682

's Zondags tot 2 uur.

immer onvruchtbaar. Dat echter de tijd wel rijp was voor deze mutatievorm bleek wel uit het feit dat onafhankelijk van de door mij gekweekte vogels bij een kweker in België een kuifzebravink is geboren, die echter na korte tijd weer is gestorven. Hopelijk zullen uit de combinatie die deze kuifvorm heeft opgeleverd wel levensvatbare kuiven ontstaan.

Hoe komt men nu aan kuifzebravinken. In mijn geval kan het antwoord vrij eenvoudig zijn, n.l. door aankoop. Bij een importzending, waarin ook zebra vinken zaten, waren vier vogeltjes die een begin van kuifvorming op de kop hadden. Dit was wel geen echte kuif, maar meer enkele veertjes die rechtop stonden. Wel waren het zonder meer raszuivere zebra vinken. Na verdere kweek en selectie, o.a. door de vogels en onderling en aan andere zebra vinken te paren, werd een leuke stam opgebouwd en kwamen de vereringsregels vast te staan.

Evenals bij b.v. de meeuwjes vinden we veel variatie in kuifvorm, er zijn nu vogels met een mooie rozetkuif, zie foto 1, maar ook vogels die maar enkele veertjes over-eind hebben staan (afb. 2). Deze vogel is een pop zwartborstzebra, dus zonder oogstreep.

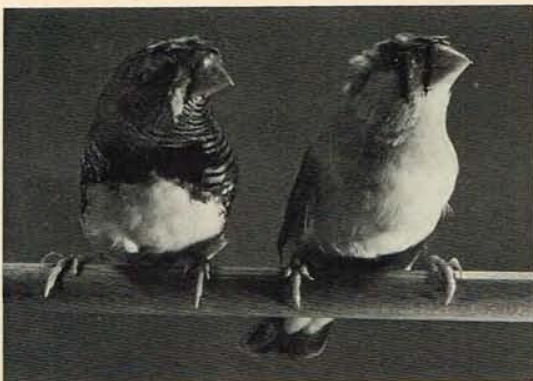
Op de derde afbeelding ziet U een crème met een vrij grote kuif, deze vogel heeft de

usel

kuif echter niet rozetvorming. Afb. 4 laat weer een grijze zebravinkman zien die zeer weinig kuifvorming laat zien, terwijl op afb. 5 weer een paartje grijze zebra's te zien is met een zeer mooie kuif. Uiteraard hebben de keurmeesters die deze vogels nu op een wedstrijd moeten gaan beoordelen er een hele kluit aan, omdat er voor de kuifvorm bij de zebravink geen standaard-eisen bestaan.

De vererving van de kuifvorming is vrij simpel. De kuif vererft namelijk dominant, dat wil zeggen dat we bij paring van een kuifvogel aan een niet-kuifvogel direct al zo ongeveer 50% gekuifde jongen kunnen verwachten. Dat wil niet zeggen dat de helft van de jongen in een nest gekuifd zal zijn, wel zullen van de 100 jongen zo'n 50 een kuif vertonen. Uit het bovenstaande

blijkt al dat de kuif erg gemakkelijk is in te kweken in welke kleurzebravink dan ook. Als U iets weet over de vererving van de kleuren onderling en hiermee met de diverse paringen rekening gaat houden, kunt U in twee generaties in al de tegenwoordige kleuren de kuif ingekweekt hebben. De combinatie van kuif maal kuif is minder aan te bevelen, omdat we hier te maken krijgen met minder gewenste factoren, waarbij zelfs zo'n 25% van de jongen niet geboren zal worden of zo weinig levensvatbaar zal zijn dat ze spoedig sterven. Uit deze combinatie die ook door mij is geprobeerd komen echter ook nog 25% vogels zonder kuif, dit is het gevolg van het feit dat de kuif bij de vogels enkelfactorig voorkomt.

De eisen voor een goede kuif van een tentoonstellingsvogel zullen wel ongeveer net zo gaan worden als bij de overige vogelsoorten met kuif, n.l. een mooie ronde kuifvorm die net boven de ogen komt, goed aansluit in de nek en met de pit midden op de kop liggend.

Al met al geloof ik dat deze kuifzebravink toch wel weer een verrijking van ons zebravinkenbestand zal blijken te zijn.

NIEUW

insektenvoer ^{geel}
honingvoer ^{groen} grof
briljant honing
universeelvoer populair
briljant droog
briljant vet • universeelvoer

Cédé VOGELVOEDERS

TILBURG, LANGESTRAAT 104, TEL. 013-423156

Vogelliefhebbers!

Ook u hebt wel eens geld nodig!

Bel ons dan eens op!

Wij verzorgen zonder kosten, PERSOONLIJKE LENINGEN voor b.v. VOLIEREBOUW, woningverbetering, woninginrichting, huwelijksuitzetten auto- of caravan-aankoop vanaf f 1000,- tot f 15.000,-, aflosbaar in 18 tot 120 maandtermijnen. Voorts alle 1e en 2e hypotheek, schade- en levensverzekeringen en verdere ASSURANTIES.

Vraag vrijblijvend tel. of schriftelijk offerte.

ALL-in-TRADE

TEL. 070-604473 - DEN HAAG - SWEELINCKPLEIN 57

MUSSENOVOER

leveren wij niet, maar wel .....

MEELWORMEN

van uitzonderlijke grootte en kwaliteit. Profiteer van onze geregelde **wekelijkse** bezorging (ook in 1975) c.q. verzending.

Levering uitsluitend via de handel.

A. BOSCH Handelsmaatschappij BV

v. Dijkhuizenstr. 76, Nijkerkerveen, Tel. 03495-1644

"WIRIKA" VOGEL- & DIERENHANDEL

ELSCHOTSEWEG 15 - SCHIJNDEL - TELEFOON 04104-23 55

*

Vraagt onze uitgebreide prijslijsten

Steeds voorradig een ruime collectie tropische vogels en tropische zoet- en zoutwater vissen

Dinsdags de gehele dag gesloten. Zondags tot 12 uur geopend.

HEEFT U ONZE KWEEKKAARTEN AL?

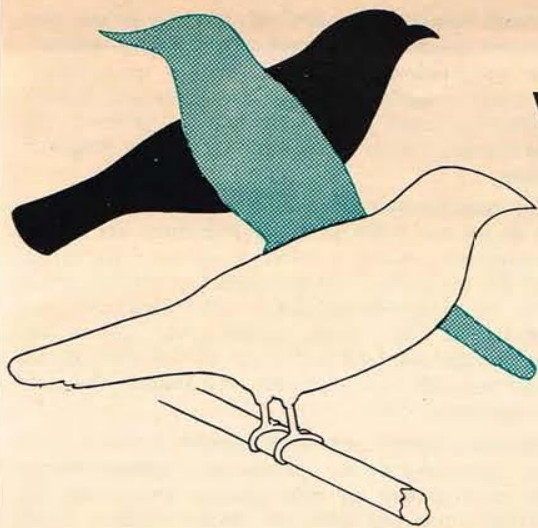
Onmisbaar bij een doelgerichte kweek. - Slechts f 4,00 voor 25 stuks.

EVEN ONMISBAAR ZIJN DE STANDAARDEISEN

Jap. Meeuwen f 17,50	Agaporniden f 7,50
Grasparkieten f 15,00	Zebravinken f 3,50
Neophema's f 6,00	Kleurkanaries f 6,00

De standaardseisen zijn losbladig en u kunt deze opbergen in een normale standaard ringband welke echter niet wordt bijgeleverd.

Bestellingen **UITSLUITEND** op giro 1148324 t.n.v. N.B.v.V. te Bergen op Zoom. Met duidelijke vermelding van hetgeen u wenst.

VOGEL '75

SLOEG ALLE RECORDS

Schreven we vorig jaar dat de bondskampioen 1974 als de beste ooit door de bond georganiseerde tentoonstelling kon worden beschouwd, die van dit jaar was wéér stukken beter. De basis daarvan lag al bij de inschrijvingen; ruim **1300** vogels meer dan in 1974. Om precies te zijn, **3592** wedstrijdvogels werden ingeschreven en ruim 1200 nummers in de verkoopklasse, wat ongeveer 1500 verkoopvogels betekent. Niet gering zo'n **5000** vogels. Desondanks vlotte het administratieve gedeelte bijzonder goed en nog vóór de kerstdagen konden de afhaalkaartjes en de toegangsbewijzen naar de plm. 700 inzenders worden gestuurd. Jammer was het dat ook dit jaar weer een tiental leden te laat hun inschrijving hadden opgestuurd waardoor deze onmogelijk nog konden worden verwerkt en helaas moesten worden geretourneerd.

De opbouw in Rotterdam verliep voorspoedig, maar

wat wil je met zo'n staf van enthousiaste en deskundige medewerkers.

Terwijl dinsdag 7 januari de zangkanaries al werden gekeurd zijn ook de overige vogels binnengebracht. Woensdag 8 januari zijn ze door meer dan 50 keurmeesters beoordeeld. Een enorm karwei dat echter omstreeks 16.30 uur volledig was geklaard. Toen brak het tijdstip aan waarop weer een andere ploeg van medewerkers, met name het personeel van het bondsbureau, voor een krachtproef werd gesteld. Immers dit jaar zouden ze voor het eerst zelf de catalogus vervaardigen. Om kort te zijn, het is volledig geslaagd. Vrijdagmorgen om 10.00 uur lagen ze kant en klaar in Blijdorp. Toen had onze offsetmachine $2 \times 94.600 = 189.200$ vel papier verslonden en werd daarna die enorme stapel papier vergaard tot plm. 2200 katalogi.

De tentoonstelling was mede ook door de inzet van

Tijdens het inbrengen van de vogels op een rustig moment

Zo ging het ook, behoedzaam en voorzichtig

Met alle zorg werden de vogels in de TT kooien ondergebracht

Meer dan 160 vruchteneters in de kost brengt veel werk

Het was weer een geweldig gezicht

Is die vogel nu wel of niet 90 punten waard?

al onze speciaalklubs een lust voor oog en oor. Een enorme sortering van overwegend prima kwaliteit. De zangkanaries hadden weer hun gebruikelijke plaatsje op het podium achter de gordijnen. Menige liefhebber heeft daar rustig kunnen genieten van de knorren, fluiten en woeten en wat voor slagen al meer.

Het gezamenlijke concert dat de overige vogels in de hal ten beste gaven zal misschien wat minder fijntjes zijn geweest doch het stoorde niet het minst. Bij die vogels ging het trouwens niet om het geluid wat zij produceerden. Zij werden aandachtig bekeken op kleur, vorm, houding etc. Iedere bezoeker(ster) zal beslist aan zijn of haar trekken zijn gekomen. Elke tak van onze liefhebberij was ruim vertegenwoordigd.

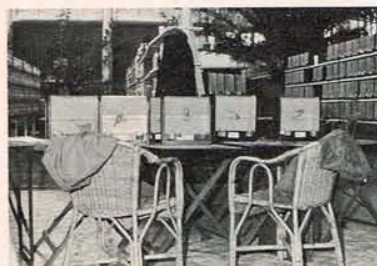
Opvallend waren dit jaar de enorme aantallen vormen en postuurkanaries, zebra-vinken, kromsnaveligen en de vruchten- en insekteneters. Vooral van die laatste groep was weer een unieke kollektie vogels ingebracht. Zonder chauvinisme durven we te zeggen dat in geen enkel land en op geen enkele tentoonstelling zo'n dergelijke kollektie te zien is. Naast de bijzonder kleurrijke tangara's, suikervogels etc. trokken vooral een drietal kolibries veel aandacht.

Dat aan het bijeenbrengen van dergelijke kollekties het goede werk van al onze speciaalklubs debet is staat voor ons wel vast. Wij hopen dan ook dat al die klubs tot volle tevredenheid van alle betrokkenen hebben kunnen werken en dat zij ook de volgende keer weer duidelijk vertegenwoordigd kunnen zijn. Het is beslist de moeite waard om met elkaar elk jaar zo'n evenement op te zetten.

De expositie is door plm. 10.000 mensen bezocht, bijna 3000 meer dan in 1974. Deze steeds groeiende belangstelling is een bewijs dat de jaarlijks in de

De zangkanaries tijdens hun dagelijkse verzorging

Ondanks de drukte toch nog wel even tijd om koffie te drinken

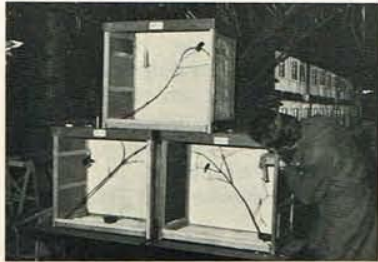
eerste week van januari terugkerende show in diergaarde Blijdorp een belangrijk ontmoetingspunt is geworden voor zeer veel vogelliefhebbers uit binnen- en buitenland. Want ook nu weer waren er tientallen Engelse, Duitse, Franse en Belgische vogelliefhebbers. Dat er ook weer honderden vogels van eigenaar verwisselden was mede te danken aan de verkoopklasse. De omzet was meer dan 21.000 gulden.

Waar het allemaal in feite om ging was vanzelf-

sprekend de wedstrijd. Er is weer fel gestreden, trouwens de punten liegen er niet om. Naast de van edelmetaal vervaardigde zeer fraaie bekens waren er nog meer dan 300 speciaal voor deze bondskampioen aangemaakte ereprijzen. Door dit uitgebreide prijzenpakket kon voor 1 op elke 9 vogels een prijs beschikbaar worden gesteld.

We beperken ons tot het noemen van de kampioenen die wij vanzelfsprekend van harte feliciteren met hun behaalde resultaat.

Extra aandacht kregen de kolibries

De gaaien

122 bekens, een enorm kapitaal

De jeugdkampioenen v.l.n.r. Joh. van Dongen, P. J. Sachteleben en H. v.d. Meijs

Examen voor keurmeesters

De opgaven waren niet gemakkelijk

De stamkampioenen

De kampioenen enkelingen

KAMPIOENEN

Harzers: stammen J. GEADTKE, enkelingen C. ROOZEN.

Waterslagers: stammen C. VAN DEURSEN, enkelingen E. DE GRAAF, oek H. J. POLHUIJS.

Kleurkanaries: Pigment zonder rood stammen C. J. JANSSENS, enkelingen J. ALBERS.

Pigment met rood stammen M. VAN SUNDERT, enkelingen JAC. G. BROEDERS.

Vetstof zonder rood stammen F. A. HENZEN, enkelingen H. ELSEVIER.

Vetstof met rood stammen J. H. DE JONG, enkelingen M. H. J. KLIJSE.

Nieuwe kleuren enkelingen M. M. HOEKS, oek A. J. VAN ENGELEN.

Vorm- en postuurkanaries: stammen C. F. VEERSMA en A. L. VAN LIEMPD, enkelingen J. STEIN, J. A. PALINGS, J. G. M. HEERSCHKE en W. A. VOETEN, oek C. A. F. VEERSMA.

Europese vogels: enkelingen J. VAN KEMPEN.

Bastaarden met kanariebloed: Stammen J. GEILEN, enkelingen J. MICHIELSEN, oek stammen H. KORF, enkelingen G. STOETSTOUWERS.

Bastaarden zonder kanariebloed: stammen R. VAN DER HORST, enkelingen G. J. WAGEVOORT.

Grasparkieten: stammen J. M. HOEBERS, enkelingen G. REURINK, oek enkelingen J. BALJEU.

Agaporniden: stammen B. BEAARD, enkelingen K. A. VEEN.

Zebravinken: stammen P. ROOK, enkelingen A. KLIS, oek stammen D. BLOM, enkelingen W. VAN VUGT.

Japanse Meeuwen: stammen D. VAN DER MOLEN, enkelingen D. OFFERMAN, oek C. ALDERLIESTEN.

Tropische vogels zaadeters: stammen H. DE HEER, enkelingen A. A. VAN HAASTEREN.

Tropische vogels vruchten- en insekteneters: E. M. WESSELS.

Grote parkieten EK: stammen A. W. VAN DER HELM, enkelingen H. DE BRUIN.

Grote parkieten OK: G. M. OSKAM.

Tropische duiven: enkelingen T. DE GRAAF.

Kwartels: enkelingen A. M. VAN RIJN, oek P. M. J. BERGMANS.

Nieuw was dit jaar de invoering van een aparte jeugdklasse. Voor de eerste maal een bevredigende belangstelling dat zeker wel perspectief biedt voor de toekomst.

Jeugdkampioen N.B.v.v. werden: P. J. SACHTELEBEN, JOH. VAN DONGEN en H. VAN DER MEIJS. Gebruikmakend van de aanwezige vogels en accommodatie hebben de respectievelijke technische commissies weer de kans benut om op donderdag 9 januari 1975 examens voor keurmeester te houden. De volgende heren zijn geslaagd:

Voor keurmeester KLEURKANARIES:

W. J. van Gestel, Vierwindenlaan 1, Tilburg, tel. 013 - 67 11 45.

C. Keulen, Nachtegaalstraat 8, Nuth.

A. J. Schoones, Nassaulaan 23, Vlijmen, tel. 04108 - 30 16.

G. G. Veenstra, Molenstraat 41, Geleen.

Voor keurmeester TROPISCHE VOGELS etc.:

J. A. Beekmans, Torrentinusstraat 6, Gemert.

W. A. Hagenaars, Beemstraat 29, Deil.

Th. van den Heuvel, Torenstraat 22, Heeswijk-Dinther.

G. M. Oskam, Poortdijk 51, IJsselstein.

G. C. van Rhenen, Lopikerweg Oost, Lopikerkapel.

P. A. M. Timmermans, Vijverstraat 3, Halsteren.

W. Veenhuizen, Herderweg 57, Apeldoorn.

Voor keurmeester GRASPARKIETEN:

K. Zegelaar, Goudsbloemstraat 83, Papendrecht.

Keurmeester G. Visser uit Den Bilt legde met goed gevolg een aanvullend examen voor keurmeester grasparkieten af.

Aan allen onze hartelijke gelukwensen en nog vele prettige keurdagen.

Tenslotte willen wij tegenover iedereen die op welke wijze dan ook aan het welslagen van VOGEL '75 heeft meegewerkt onze oprechte erkentelijkheid uitspreken.

Hartelijk dank trouwe en onvermoeide medewerker(sters), keurmeesters, directie en personeel diergarde Blijdorp, personeel Bondsbureau, besturen van alle speciaal klubs, inzenders en bezoekers. Graag tot de volgende bondskampioenschappen, tot de volgende **VOGEL '76**.

De IJssel

Het ideale kweekvoer dat ook door zeer veel liefhebbers het gehele jaar door als konditievoer aan de vogels wordt gegeven.
Geen wonder, Witte Molen EIVOER bevat naast ei en natuurhoning ook vitamines, mineralen en sporenelementen in de juiste verhouding.
Witte Molen EIVOER: wordt graag gegeten, is licht verteerbaar, is groei-bevorderend en geeft de oude vogels meer weerstand.
Tijdens de kweek verdient het aanbeveling dit EIVOER rul te maken met water of fijngehakte groente, vruchtensap, geraspte wortel/appel enz.

**Verkrijgbaar in 1 kg verpakking en
voordeelverpakking van 2½ kg
bij uw Dierenspecialzaak**

